

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
na celo leto naprej . K 180.—
na pol leta " " " " 90.—
na četrt leta " " " " 45.—
na en mesec " " " " 15.—
Za inostranstvo celoletno K 240.—
Sobotna izdaja:
na celo leto " " " " K 30.—
na inostranstvo " " " " 35.—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 5.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan (izvzemši po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj).

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Protest Jugoslovanskega kluba proti pogubonosnemu držav. proračunu.

Belgrad, 5. septembra. Jugoslovanski klub je sklenil odločen protest proti davčnemu nasilju, ki ga je demokratični minister za finance Stojanović hotel izvesti s svojim proračunom. Protest se glasi:

»Službene Novine« št. 185 z dne 25. avgusta 1920 so prinesle ukaz, s katerim se uveljavlja proračun s finančnim zakonom za finančno leto 1920—21. Preko tega državnega akta, s katerim posega gospod finančni minister tako globoko in radikalno v naše gospodarsko stanje, ne moremo kot odgovorni zastopniki ljudstva preiti, ne da bi povdarili naše stališče.

Predvsem ne moremo odobravati po-
ta in načina, kako si je vlada ugotovila
proračun. Izvor parlamentarizma in nie-
govo bistvo je,

da ljudski zastopniki odločujejo o državnih
dohodkih in izdatkih,

torej pravica, dovoljevati proračun in vr-
šiti na ta način kontrolo nad vlado. Ta
pravica se je z omenjenim aktom kršila,
ker je vlada izdala naredbo kljub dejstvu,
da je obstajalo privremeno Narodno pred-
stavništvo in njegov finančni odbor.

Razumeli bi, ako vlada v nujni sili ob
sedanjih zunanje- in notranje političnih
razmerah uporabi za nekaj dni ta izredni
način gospodarstva v državi, toda ne mo-
remo odobravati, da se celi proračun uve-
ljava in se tako finančni odbor in parla-
mentarizem potisneta popolnoma na stran. Po-
sebej še moramo povdarjati, da je gospod
finančni minister v citirani ukaz unesel do-
ločbe, ki jih ni v finančnem zakonu.

Naši pomisleki pa niso le državno-
pravnega, političnega, temveč še bolj go-
spodarskega značaja in se tičejo materi-
jelne strani proračuna.

Mi moramo naglašati, da so

gospodarski odnosi ljudstva, katerega
zastopamo, skrajni nepovoljni.

Naši proizvodi, posebno agrarni, se ali
sploh ne prodajajo, ali pa silno padajo v
ceni. Med tem pa svetovni trg in način
našega državnega gospodarstva draži vse
predmete, ki jih mora naše ljudstvo kup-
ovati. Drastična fakta o tem prinašajo vsi
naši politični in gospodarski listi, torej so
javnosti splošno znana ter jih tukaj ni tre-
ba posebej navajati.

V naših krajih je od naše države v na-
rodno-gospodarskem življenju priznana in
obdržana krona kot merilna vrednotna je-
dinica in zato bi jo kot tako tudi proračun
moral ne samo navidezno številčno, tem-
več faktično finančno, gospodarsko upo-
rabljati pri fiskalnem postopanju.

Povdariti tudi moramo, da je takpime-
novano blagostanje le navidezno, v resni-
ci je obrabljen ves gospodarski inventar
in je nabava ob sedanjih odnošajih nemo-
mogoča. Ni torej točno naziranje, da naši
krajci vsled vojske niso trpeli.

Slabo gospodarsko stanje se zrcali
predvsem iz tega, da niti eden kmetski in
delavski zavod nima v izkazu tega leta
več vlog kot posojil. Posojila in dvigi vlog
naglo rastejo. O tem se zamorejo davčne
in finančne oblasti vsak trenutek prepri-
čati.

Iz vsega navedenega sledi, da je bilo
ljudstvu že sedaj težko pačevati obsežne
dosedanje davščine, da pa je poponoma iz-
kjučeno, da bi fiskus svoj davčni vijak na-
stavil v tako grozni meri, kakor ga v svo-
jem proračunu gospod finančni minister
predlaga.

Ako se nam od strani gospoda finan-
čnega ministra reče, da država mora žive-
ti, mu temu pritrdimo in smo kot držav-
ljani, ki so po tej državi hrepeneli in za
njo delali, pripravljeni doprinesiti davčne
žrtve do skrajne možnosti. Toda tej trdit-
vi: država mora živeti, stavimo mi naspro-
ti sledečo trditev:

država mora skrbeti za dobrobit in gospo-
darski procvit državljanov

in jih s svojimi fiskalnimi merami ne sme
ugonobiti. Realiziran načrt gospoda fi-
nančnega ministra pa bi brezdvomno imel
to posledico. Mi tega kot odgovorni za-
stopniki dovoliti ne moremo, ker vidimo
še tudi druga pota in sredstva, da se kon-
solidira država in ne devastira do uničenja
imovina našega ljudstva.

Konkretno se naše pritožbe o mate-
rijelni strani proračuna nanašajo na sle-
deče.

Iz zgoraj navedenih činjenic je nemo-
goče odobriti

početvorjene vse direktne davke in bivše
deželne doklade.

Sistem direktnega obdavčenja je posebej
v Sloveniji in Dalmaciji, pa tudi v ostalih
pokrajinah bivše avstro-ogrske države ta-
ko razvit, da črpa fiskus ž njim iz našega
ljudstva mnogo več preračunjeno na gla-
vo prebivalstva na jednoto ploskovne me-
re in na množino in kakovost pridelkov
na tej ploskovni enoti kakor pa v drugih
pokrajinah.

Posebej pa je

osebna dohodnina

po svojem bistvu tako elastična, da zade-
ne vsako leto takoj več kot primerno dav-
koplačevalca.

Ni nam treba posebej naglašati, da
naše davčne oblasti osobito v Sloveniji
uporabljajo s takšno vnemo in odločnostjo
duh in besedilo davčnih zakonov, da
gre to čisto že preko ekonomske moči po-
sameznika in proti duhu in volji zakono-
dajalca. Iz navedenih razlogov je nemo-
goče odobriti početvorjenje direktnih dav-
kov, posebej še zemljarine, hišarine, do-
hodarine, občne dohodnine ter visokih, se-
daj početvorjenih deželnih, sedaj podržav-
ljenih doklad.

Naš ugovor se nanaša tudi na

nekaj vrst novih davkov.

Predvsem je nemogoče zvišanje taks, v
prvi vrsti še dedarine in prenosnine za
100 odstotkov. Izvršitev tega povišanja
znači stopnjema konfiskacijo privatne imo-
vine, osobito pri nepremičninah. Absolut-
no izključeno je, da bi ob uvedbi teh povi-
šanih pristojbin zamogel še resnični ob-
delovalec zemlje sploh izhajati. Že sedaj
so se prebivalci začeli izseljevati spet v
Ameriko, zlasti iz slovenskih in hrvatskih
pokrajin.

Nameravani davki bi nas upropastili in
povzročili silno bedo,

kulturno in gospodarsko nazadovanje in
naše ljudstvo bi se še bolj izseljevalo. Ob-
davčenje kulturnih in prosvetnih priredi-
tev je tudi neprimerno.

Glede indirektnih davkov, posebej še
trošarine (užitnine) in monopolov ter ca-
rine imamo v glavnem pripomniti sle-
deče. Davki sami ne odgovarjajo, kakor
so predloženi, po svoji večini gospodar-
skim razmeram naših pokrajin. Posebno
kričeča krivica je v tem oziru, davek na
vino, ki je upeljan samo za Slovenijo in

davek na sadjevec ter prevelika omejitev
proste žganjekuhe.

Predloženo obdavčenje luči (elektrika,
sveče, karbid, petrolej) presega mere mo-
gočnosti in ubija obstoječe naprave in
razvoj novih. Ravno tako je previsoko od-
merjen davek na sladkor, kavo, olje, riž in
kvas.

Monopolna in carinska uprava svoji
nalogi v naših pokrajinah ni kos, niti po
svojem sistemu, in je popolnoma neza-
dostna po svojem obstoječem aparatu. Ako
se ne razširi brez temeljite preosnove na
podlagi naših obstoječih zakonov, bo po-
sledica le splošen nered, iz tega ogromna
škoda za državo ter nevolja pri ljudstvu.

Sklepno izjavljamo, da nam naša is-
krena domovinska ljubezen nareka pozit-
ivno sodelovati pri zgradbi naše države.
Zato smo pripravljeni dati državi, kar po-
trebuje za obstanek in razvoj ter nositi
tozadevno odgovornost, ako se v prora-
čunu uveljavijo v glavnem naši nazori in
naše zahteve.

Belgrad, dne 4. sept. 1920.

Jugoslovanski klub.

Najnovejša žerjav- ščina.

Komaj je začela naša javnost razvi-
devati pomen nastopa, s katerim se je iz-
volil uvesti v svoje poslovanje dr. Žerjav,
že ga je prišlo zapeljivo čustvo, da odkri-
je radovednemu svetu novo, imenitno
svojega političnega »udejstvovanja«. Po-
leg drugih odličnih lastnosti, ki je z njimi
okrašen dr. Žerjav, ga krasi namreč vrli-
na, da krepko in dosledno spravlja sam v
svet stvari, ki bi jih vsak pretkanec in zvi-
tež njegove sorte ravno tako krepko in do-
sledno skrival. Da bo sladka slika tega po-
verjenika premišljevanju javnosti dostop-
na smo se odločili, da jo razobesimo danes
vsem na ogled.

Kakor je že znan, je bil dr. Žer-
jav nekoč predsednik deželne vlade za Slo-
venijo. V svojem reformatičnem navdahnje-
njenju ni le razbil 12 tucatov občinskih
odborov, temveč je tudi za notranji ustroj
deželne uprave imel pripravljene velike
misli. Meseca februarja je tako veliko mi-
sel tudi praktično izvedel. Reformatični je
izdal namreč naredbo, s katero je spre-
menil delokrog poverjenstva za notranje
zadeve v toliko, da je »potegnil« personal-
ne posle glavarstev na predsedstvo. Brez
pridržka in brez zavisti priznamo, da je bil

LISTEK.

Včeraj in danes.

Spisal Henri Barbusse. Preložil M. O.

Njen obrazek ni bil nič večji kot veli-
ka roža in življenje, ki je bilo pripravljeno
zanjo, se je zdelo kot krasen vrt. Bila
je očarljiva in vsa okolica se ji je smehljala.
Njen oče je bil srečen in njena mati ni
bila manj srečna kot on.

Od vseh strani jo je obdajala tropa
služabnikov, sorodnikov ali prijateljev, ki
so sprejemali njena povelja kot darila. Ce-
lo tujci in starci so bili srečni, če so ji mo-
gli v čem postreči. Ne v pravljicah in ne
v svetovni zgodovini ne nahajamo kralji-
ce, ki bi imela v oni starosti takšno ob-
last. Kljub temu se je smejala deklica le
redko; njen ljubki obrazek je bil kot s paj-
čolanom zasenčen. Zakaj, tega ni vedel
nihče, ona sama še najmanj.

Postala je starejša, njene male nožice
so stopale po mehki stezi skozi trnje da-
lje, ljubezen in ljubosumna nežnost so jo
obdajale. Njen razum se je razvijal, njeno
čustvo se je poglobilo, toda neznana otož-
nost je ni nikoli zapustila. Začela je raz-
mišljati, čemu si je že kot otrok prizade-
vala, da se čuti nesrečno. Čutila se je ne-
srečno tudi zdaj, toda na drug način.

Ljudje niso opazili, kako je bilo ob-
čutljivo njeno srce. Njeni stariši so zgra-
dili tri opok ljubezni okrog nje in so bi-
li srečni, če so se je smeli le dotakniti. Ko

je bila dvanajst let stara, je napravila na-
njo spremena letnih časov velik vtis. Zele-
ni park, zlatorujavi in vijoletni park so sa-
mo dekoracije; toda za zastorom teh spre-
men se odigravajo nevidne drame, ki ka-
žejo, kako čas mine.

Če gledamo v aprilu, cvetoče trave, ki
nosijo cvetne vence kot klobučke, ali ne
mislimo tedaj na mrtve cvetice na šipah
in čutimo: »Uboğa zima!« In ali ni straš-
no, če bujno poletje ubije življenje ljubke
pomladi?

Nekega večera je nagnila glavo in
vzdihnila, njene male rožnate roke pa so
visele na kratkem zvončastem krilcu:
»Tedad, ko sem bila še majhna ...«

Vsi so se zasmejali, zelo glasno in ze-
lo surovo.

Nihče je ni razumel, toda ona je ve-
dela natančno, da pravilno čustvuje. Nje-
ne samotne misli, njena čustva, za katere
je vedela ona sam, je ohranila v svoji no-
tranjosti kot tiho tajnost.

Postala je zopet sarejša in nabirala
svoje tožne utise, male in velike, kot za-
klad in jih hranila v sebi. Poleg množice
njenih prostovoljnih služabnikov, so prišli
pogosto mimo tudi taki, ki so bili očarani
od njene lepote. Če je šla po ulici, so bili
mladi ljudje srečni, da so jo videli in so
boječe prosili Boga v svoji notranjosti, da
bi jih pogledala z enim samim pogledom.

Dovolila je, da jo je eden mimoidočih
izbral. Na mah jo je obvladala pijanost.
Borila se je proti temu čustvu, skušala je,
da bi ga pobila z razumom, toda občutila
ga je vseeno. Udala se je stisniti življenja.
Čutila je, da je zmagovalka, četudi je bila

sužnja ljubezni.

Zaročila se je in njeno srce je postalo
mirnejše. Mnogoter večer se je že neopa-
ženo odstranila od sedanjosti in mislila na
preteklost.

Dejala si je: »Kako se vse spremeni!«
Ponovila je: »Kako sem se spremenila!«
Če ji je dejal njen zaročenec, da je postala
mного lepša, je slišala samo, da se je spre-
menila.

Ko se je poročila, je videla, da je jedva
začelo resno življenje zanj. Kakor je de-
jala kot mlada deklica: »Ko sem bila še
majčkена . . . , tako je dejala sedaj obupno:
»Ko sem bila še mlada ...«

V misli je našla svojo sliko, narejeno
pred nekaj leti; ta jo je privedla do spo-
znanja, kako mrtve in brez življenja so
slike. Z zavistjo je pogledala ono, katere
je bila ona sama v pravičnih dneh, ko je
še življenje nosilo skritih tajnosti in ji je
obetalo neznanega.

Če jo je kdo spomnil na to, da je de-
jala v svojem osemnajstem letu: »Vse je
končano zame . . . , je stresnila z glavo in
dejala: »To je bilo pred sedmimi leti. Ta-
krat nisem imela prav, zdaj pa je to res ...«

Ko je bila stara petintrideset let, je
dobila, kar je iskala že dolgo: srebrn las
na svojih sencih, prav nežen, tanek in še
skoraj zlat. Dejala je: »Bele lase imam,
silno sem stara.«

Starala je. Vsa njena mnogo prej ob-
čutena otožnost, prezgodnje bolesti, njena
pretirano tenka vest, vse je zadobilo svoj
pravi čas. Lica so upadla, gladke ustnice
so se zgubale, velike otožne oči so ležale
globoko v svojih udrtinah. Za druge ni

imela nobenega pomena več: vsi oni, ki so
ji bili nekoč vdani, so izginili drug za dru-
gim in njeno sijajno gospodstvo se je bli-
žalo svojemu koncu. Ostali, tujci, mlajši
ljudje so šli mimo nje, ne da bi se ozrli
nanjo.

Tu se je prebudila, oživela je in se
dvignila, kot kdo, ki se je zbudil iz sanj.
Ko je po poroki njene hčere ostala sama,
ji je dejala neka stara prijateljica: »Treba
se je vdati.« Ona je zavpila: »Ne!« polna
strašnega strmenja nad tem, da se more
kdo vdati v usodo.

Pričela je ljubiti življenje z vso strast-
jo. Svoj suhi vrat je zakrivala z dišečimi
pajčolani, na glavi je nosila male klobučke,
da je bilo mogoče videti njene svetle lase.
Ko se je zagledala v staro sliko, se je na-
smehnila in dejala: »Kako se svet spre-
minja!«

Vsakdo je lahko opazil, da ima nove
zobe, toliko se je smehljala. Čas, ki ga ni
uporabila za svojo tolažilo, je bil za to, da
je letala iz ene družbe v drugo.

Nekega dne — praznik je bil — jo je
na javnem sprehajališču zasledoval mal
gimnazijec. Poklicala ga je rahlo. Planil je
s povešeno glavo k nji; kot bi pripovedo-
val svoji stari materi greh, ji je zagotavljal
jclajje, brez sape, kako da je lepa.

»Toda jaz sem že stara,« je zašepetala
trepetajoča.

»O, milostljiva gospa . . . !«
Zaljubljeni dijak jo je pogledal. Jeno
in nežno. Nihče od njiju ni verjel, da je v
resnici stara.

reformator pri tem »potegovanju« zelo praktičen in malo manjka, da ga ne imenujemo prebrisana. Ker je tedaj namreč še računal na sodelovanje drugih strank in je vedel, da bo treba tem strankam odstopiti poverjenišvo za notranje zadeve, si je kot lojalen politik mislil, da bi ne bilo slabo, ako ukrade vsaj kosček tega poverjenišva svojim zaveznikom. Njegova previdnost in tenkovestna lojalnost je bila sicer odveč, kajti njegova sreča je trajala le toliko časa, dokler niso stopili na njegovo mesto drugi; reforma pa je ostala. Njegov spomenik stoji še danes. Če trdi namreč »Jutro«, da je Brejčeva vlada to »naredbo« proglasila za neveljavno, mu moramo natihoma posepiti, da je lažnjivček. Ko je nastopila pred nekaj dnevi nova vlada, si je dr. Brejč personalne posle glavarstev, ki jih je dr. Žerjav pritegnil predsedstvu, seveda obdržal in dr. Žerjav si lahko šteje v ponos, da tudi njegov naslednik spoštuje to novo reformo. Toda kaj se je zgodilo? Kdo se je oglasil v vladni seji k besedi? K besedi se je oglasil dr. Gregor Žerjav v lastni osebi. Začel je napadati in pobijati z največjo ljutostjo svojo lastno naredbo. Naredba dr. Žerjava je »klerikalna« nakana, ki vpije do neba. Tako premetenega in pretkanega politika nismo še imeli med nami. Mi sicer prebrisnost zelo spoštujemo, toda kljub vsemu spoštovanju moramo dr. Žerjava ujeziti in mu povedati, da mi tudi nismo še na tako visoki stopnji neumnosti, kakor bi bilo potrebno, da se nam more servirati žerjavščina. Ko je dr. Žerjav na deželni vladni svojo nared-

bo temeljito opljuval, je prišel na misel, da je treba to delo nadaljevati v »Jutru«. In res je včeraj ta list vzel nase nalogo in skrb, da razkrija politično kakovost dr. Žerjava do golega. Take »obrambe« voditeljev J. D. S. smo vselej veselili in zato je cenimo bolj kakor rudokope zlata. Dr. Žerjav se odkriva, kot politik, ki je pripravljen storiti v dosego svojih ciljev vsakovrstne in najnevarnejše stvari. Danes proglašajo sklepe naših poverjenikov za »nepravomočne« in neveljavne, jutri zaujuje, da je njegova lastna naredba neveljavna, pojutrajšnjem bi zopet trdil, da je veljavna. Tako piše v »Jutru« o svoji naredbi od meseca februarja: »Zato seveda ni nikdar postala pravomočna in je ministrstvo notranjih del pod Protičem in Vesničem občevalno glede personalnih zadev izključno z g. Remcem« in ne s predsedstvom. (To je seveda vse skupaj neresnično op. ur.) Da pljuje dr. Žerjav na svojega otroka, to je po njegovem in po »Jutru« »nova nelojalnost klerikalcev«. Famosni članek končuje: »Zato je opravilno, če zahteva dr. Žerjav, da se personalne zadeve tudi glede glavarstev izroče izključno dr. Pitamicu, ki je to tudi v seji zahteval.« Ko bo dr. Žerjav politično kazalo, bomo doživeli, da bo samega sebe tepel, da bo preklinjal vsa svoja politična dejanja, tajil svojo preteklost, se premetaval in zvijal, kakor si še noben reformator ni nikdar upal. Ker je ta pojav pri nas še neudomačen in nima zato še pravega imena, ga bomo imenovali po avtorju: žerjavščina.

varjala na te ugotovitve doslej le z zmerjanjem. Ko končno pridem na dan s svojim podpisom in postavil trditve, da je bil Svetozar Pribičević od leta 1914, do konca 1918, vodja oddelku cenzure madžarskega vojnega ministrstva, je »Demokratija« odvrnila, da moja oseba sploh ne obstoja ali pa da mora biti pisec popalica. To je izvijanje, gospodine Pribičević, se nikakor ne stranja z dostojanstvom ministra. Stevapa, da mora biti pisec popalica. To izvijanje, gospodine Pribičević, se nikakor ne Kosto Taušanovića ste bili dobili mesto odgovornega urednika zagrebškega »Srbobrana«. To je bilo tedaj, ko vas je bil patrijarh Georgije Branković zapodil iz višje karlovaške preparandije, ker ste bili ončasili nekaj dijakin. Naj Vas gosp. dr. Laza Sekulić, Vaš zaščitnik, le spomni na te upropaščene učenke preparandije. Mesto, da bi bili postavljeni pred sodišče, ste bili Vi, propadla eksistenca, s protekcijo kneza Sandora Jovanovića in Koste Taušanovića takrat sprejeti v uredništvo Srbobrana! Povejte mi, kdo je kriv, da je bil dr. Štefanović odgnan v neki madžarski polk, da »se nauči madžarski«? Kdo je povzročil, da je bil bolni dr. Gjorgje Krasojević interniran? Kdo je hotel, da bi bila gospa Krasojevićeva zaprta in odtrgana svojemu bolnemu možu? Kdo je končno cenzuriral zasebno korespondenco uglednih Srbov z one strani Save in Donave? Kdo je spravljal popa Gigo Jovića v grob? VII Da, gospod Pribičević, Vi in Vaš Pavlika Jovanović iz Pešte ste požigali in palili za časa madžarske vlade po Sremu, Bački in Banatu. In taka prikazen sedi danes na ministrskem sedežu in celo kot minister prosvete in čuvar morale naše mladine. Stevan Pavlović. To je mož, s čigar pomočjo hoče dr. Žerjav ukrasti slovenskemu ljudstvu avtonomijo in ga tako oropati zadnjih preostankov njegovega samostojnega političnega življenja.

+ **Razdelitev čistega dobička »Oblačilnice«.** Nedeljsko »Jutro« objavlja z razprtim tiskom, da je bil skoro ves dobiček »Oblačilnice« porazdeljen med naše dobrodelne zavode. Edino liberalna dijaška kuhinja »Domovina« da je imela srečo, prejeti 9000 kron podpore. Priznamo, da je to neutajljiva, popolna resnica. »Jutru« povemo še nekaj več. Ako pošlje svoje ljudi na poverjenišvo za socialno skrb, se bo prepričalo, da ubožno podporo ni prijel skoro nobeden liberalce, da skoro nobeden liberalni dobrodelni zavod ni dobil denarnega prispevka od soc. poverjenišva. Ako se pa »Jutro« hoče informirati, kje so milijonari, bo brez težave ugotovil, da so ti revčki znani liberalci, ako pošlje svoje ljudi k financii in vpraša, kdo plačuje rentnine, bo lahko z ogorčenjem ugotovilo, da spadajo med te žrtve zopet samo liberalci. Poverjenišvu za socialno skrb je pač težko izplačevati podporo liberalnim dobrodelnim zavodom, ki jih ni. Mi jih ne bomo liberalcem nalašč le za to ustanavljali, da jim bo moglo poverjenišvo za socialno skrb dati podpore. Če jih ni, jih pač ni. Akcijskih družb imajo sicer brez števila, toda tem ni mogoče dati ubožnih podpor. Končno bo vendar imel prav dr. Tavčar, ki je zapisal velike besede, da gre do vse socialne reforme in sploh vse socialne akcije na račun demokratov. To resnico podpisemo z obema rokama.

+ **Jugoslovanski klub** je včeraj po svojih zastopnikih dr. Hohnjecu in prof. Vesenjaku izročil ministrskemu predsedniku dr. Vesnič memorandum radi proračuna. Dr. Vesnič je zasljal delegata in izjavil, da bo memorandum proučil.

+ **Eksistenčni minimum.** Včeraj je imel finančni odbor svojo sejo. Razpravljali so o osebnih dohodnini. Poslanec Vesenjak je v imenu Jugoslovanskega kluba zahteval, da se eksistenčni minimum zviša na 10.000 kron. Večina odbora je pristala na to. Odločitev bo padla jutri.

+ **»K požaru v Dravljah«.** K tej notici nam je poslal županov namestnik g. dr. Zarnik, naslednje uradno ugotovitev: Konji in hlapci g. Turka so bili za napreženje docela pravočasno na razpolago. Gasilci so izvedli o požaru okrog dveh popoldne in kakih pet minut nato je odrinil že prvi vpreženi tren. Drugi vpreženi tren je odrinil takoj, kakor hitro je bil za odhod adjustiran, pri čemer pa radi odsotnosti konj ni bilo nobene zamude, marveč so bili konji takoj na razpolago. Čakati je bilo treba le toliko, da so se iz svojih stanovanj zbrali neobhodno potrebni gasilci, ki so se na vest, da gori, nemudoma podali v Mestni dom. — Županov namestnik: dr. Zarnik. — K temu popravku ugotavljamo, da so konji za prvi voz res bili na mestu, za drugi pa nel Krivda mestne občine ja za to v bistvu enaka! Zakaj se mestna občina ne postriga za to, da bi bili gasilci alarmirani tako, kot se spodobi in kot je bilo že pred vojno uvedeno, namreč z alarmnim strelom. Zakaj se alarmirajo gasilci z tistim brenkanjem plat-zvona, ki ga malokdo sliši, najmanj pa gasilci, katerih pretežna večina sestoji menda iz tovarniških delavcev. To je tudi potem vzrok, da ta večina za požar največkrat ni ti ne ve. Kolikor nam je znano, je tudi gasilno orodje ljublj. gasilnega društva ničvredno, ker je že

vse napol trohnelo, tako, da je naravnost škandal, če stopi kak tujec v Mestni dom, pa vidi tam par starih lestev in še starejših vaških brizgalen. Ali je to primerno za prestolico Slovenije. V tem oziru se lahko vzgludujemo nad Mariborom, ki ima 3 avtomobile in 5—6 parov konj za gasilne namene. Kolikor nam je znano, je imelo ljubljansko gasilno društvo po prevratu že avtomobile od vojaške uprave skoro brezplačno na razpolago. Toda g. Turk kot načelnik in obenem lastnik konj v Mestnem domu ni imel nič bolj pametnega dela, kot da je tekel na vojaško upravo in je te avtomobile — odklonil — v imenu društva, češ, da je bencin predrag. No 56.000 K, ki jih dobiva od mestne občine za konje, bi prav gotovo ne veljal bencin, ki bi se porabil v gasilne namene. Zanimivo je, da g. Zarnik v svojem popravku sam prizna, da je bil drugi par konj odsoten. Pa naj nam šo to pove, od kdaj ima g. Turk pravico, rabiti konje, katere ima plačane od občine odnosno ljubljanskih davkoplačevalcev, tudi za zasebno rabo. G. dr. Zarnik naj nam pove, ali je kaj podučil g. Turka, ko ga je radi enake zadeve kot smo mu jo očitali mi (slučaj Zankl), interpeliral občinski svetnik Tokan. Ugotavljamo, da se je g. Turk okoriščal na račun mestne občine leta in leta, in torej nikakor ni na mestu, da ga zastopnik mestne občine zagovarja, ko sam ve, da je resnica, kar smo očitali g. Turku, pametneje bi bilo, da ga prime prav pošteno za ušesa in se mu vožnja sploh odvza, me in da vestnejšemu človeku. K požaru v Dravljah pa lahko mestni magistrat vzame v ožigled navedenim dejstvom mirne vesti precejšen del odgovornosti nase, ostali del pa naj naprti g. polkovniku Vasiću.

Dnevne novice.

— Seja načelstva K. T. D. bo danes popoldne ob 4. uri.

— Občni zbor »Duh. podpornega društva« je v četrtek, dne 9. sept. ob 9. uri dop. v knjižnici Jugoslovanske tiskarne.

— Centrala. Gg. duhovniki, ki so obljubili prispevke v vrednostnih papirjih, naj iste pošljejo takoj ali vsaj do 10. sept.

— **Spremembe v slovenski frančiškanski provinciji.** Pri definitornem kongresu dne 3. sept. 1920 so se določile sledeče spremembe: Ljubljana: P. Hugolin Sattner, gvardijan; P. dr. Gvido Rant, župnik in vikar; P. Angelj Mlejnik, provinc. ekonom; P. Blaž Farčnik, akadem. slikar; P. Janez Žurga, vseučiliščnik; P. dr. Angelj Tominec, kurat v kaznilnici; P. Bernard Ambrožič, vseučiliščnik. Novomesto: P. Fortunat Goli; P. Julij Sušnik, katehet; p. Jožef Aljančič, drugi prefekt dijk. konvikta, K a m n i k: P. Joahim Košenina, vod. III. r.; P. Henrik Damiš; P. Lambert Ramšak, profesor gimn. P a z i n: P. Leonard Kalac, gvardijan. Marija Nazaret: P. Hrizonog Tišler; P. Hubert Marovt, šolski vodja. Brežice: P. Norbert Sušnik; P. Dijonizij Dušej, vikar; P. Vladimir Bobek. Gorica: P. Albert Pirc, gvardijan; P. Oto Kocjan, Maribor: P. Gabrijel Planinšek, kaplan; P. Hijacint Podgoršek subs. in katehet. S v. Trojica: P. Adolf Čadež, gvardijan in župnik; P. Ananija Vračko, vik. in vodja III. r.; P. Bruno Schiffrer; P. Mihael Pribožič. S v. Gora: P. Kapistran Ferlin, predstojnik, P. Zofron Kozlevčan. Brezje: P. Maksimiljan Brelih. Apostolski sindik franč. provincije sv. Križa: dr. Božidar Vodusek.

— Vrnila sta se 3. sept. v Ameriko p. Anzel Murn in g. župnik Golob, ki sta se mudila nekaj tednov v Evropi.

— **Dar za oslepele vojake** Pevsko društvo »Lira« v Kamniku je priredilo dne 4. julija t. l. sijajen koncert v Kamniku v korist oslepelih vojakom. Prinesla sta čisti dobiček v znesku K 16.065.77 gg. pevovodja J. Stele in blagajnik Fajdiča, ter sta deloma razdelila denar osebnim oslepele vojake, ki se nahajajo še v zavodu. Ostanek pa bode razdelil Kuratorij za oskrbo slepcev, med najpotrebnejše oslepele vojake, ki bivajo izven zavoda, Kuratorij za oskrbo slepcev izreka v svojem in v imenu oslepelih vojakov najsrčnejšo zahvalo, predvsem gg. odbornikom in članom omenjenega društva, dalje vsem obiskovalcem koncerta v Kamniku. Društva se naprošajo, da prirede enake koncerte ter posnemajo to humanitarno delo, ki ga je pričelo pevsko društvo »Lira« v Kamniku.

— **Smotke zopet podražene!** LDU Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: »Na podstavi odloka upravnega odbora samostalne monopolske uprave z dne 9. septembra 1920 št. 12.746 in odločitve gospoda finančnega ministra z dne 17. avgusta 1920, št. 3674 veljajo od 8. septembra dalje za smotke sledeče povišane cene: Regalitke 100 kom. 150 din. t. j. 600 K, komad 6 K, — Trabuke 100 kom. 120 din. t. j. 480 K, komad 4 K 80 vin. — Britanike 100 kom. 120 din. t. j. 480 K, komad 4 K 80 vin. — Operas 100 kom. 100 din. t. j. 400 K, komad 4 K. — Viržinke 100 kom. 90 din. t. j. 360 K, komad 3 K 60 vin. — Kuba, Port, 100 kom. 90 din. t. j. 320 K, komad 3 K 20 vin. — Portorike

Nov nemški poraz na Koroškem.

Velikovec, 6. sept. Včeraj so doživeli nemškutarji zopet velikanski poraz. Sklicali so v Velikovec shod, ki so ga pa v soboto popoldne preklicali, ker so vedeli, da so povsod v manjšini in da bi še hujše pogoreli kakor v Grebinju. V nedeljo so že na vse zgodaj začele prihajati v mesto slovenske množice — okoli 7000 po številu. Prve množice so napravile po mestu obhod, ki ga nihče ni motil. Ko so dospeli zadnji v cvetjem, zelenjem in zastavami okrašeni vozovi, je bil ves Glavni trg poln. Namesto nemškega shoda se je imel vršiti naš shod. Angleški in francoski član distriktne komisije sta se bala spopadov in predlagala, naj se shod ne vrši. Poslanec Smodej in dr. Müller, ki sta imela tozadeven pogovor z zastopniki distriktne komisije, na to nista pristala in sta odklonila vsako odgovornost za posledice, ako bi se shod ne vršil. Ljudstvo je postajalo že silno nervozno in nemirno, ker se shod tako dolgo ni otvoril. Med tem je prišlo do malega incidenta. Sin dvornega svetnika Meierhoferja je hotel neki naši ženi iztrgati slovensko zastavo. Ker je poleg tega tudi psoval Slovence, jo je skupil.

Nato se je vršil shod. Prvi je govoril

angleški polkovnik Hordern, čigar želje je tolmačil dvorni svetnik dr. Ivo Šubelj. Po pozdravu gospe Pilgram so govorili poslanec Smodej, dr. Müller in dr. Ravnik, katerih izvajanja je množica burno odobravala. S himno »Lepa naša domovina« se je zaključil shod, ki se ga Nemci niso upali motiti.

Nemcev ni bilo nikjer videti. Popoldanska nogometna tekma Nemcev je doživela popoln fiasko. Živa duša, razen deseterice otrok in nekaj naših vojakov, se za nogometno tekmo ni zmenila. Nemci in nemškutarji so silno poparjeni, ko vidijo, kako njihova nekdanja vsemočnost zginja kot spomladanski sneg. Da bi prikrili to svojo slabost, kriče po svetu, da jih Slovenci terorizirajo.

Velikovec, 6. sept. Velikovski Nemci so se včeraj pritožili pri okrajnem svetu, da jim je glavarstvo prepovedalo shod, med tem ko je Slovincem shod dovolilo. To je zopet ena predrznih laži, s katerimi pitajo potrpeljivost plebiscitne komisije. Dejstvo je, da glavarstvo nobenega shoda ni prepovedalo, ampak so Nemci shod sami preklicali.

LDU London, 6. sept. (Reuter.) Po »Daily Telegraphu« so Wranglove čete obkolile rdeče čete zapadno Dnjepra.

LDU Moskva, 6. sept. (Brezžično.) Frontno poročilo z dne 4. t. m.: Pri Brestu Litovskem in Sokolu trajajo boji dalje. Pri Lvovu ljuti boji z menajajočim uspehom. Na Krivu so rdeče čete odbile ljute protinapade sovražnika pri Berislavu. V odseku Orjehov smo ustavili prodirajoče čete generala Wrangla in jih zavrnili.

Frontno poročilo z dne 5. t. m.: Pri Br. Litovskem boji z menajajočim uspehom. Ob Bugu trdovratni boji južno in zahodno Grubieszowa. V odseku Halicz se v bojih približujemo mestu.

LDU Moskva, 6. sept. (Brezžično.) Sovjetska vlada svari pred pretiranimi poročili o usodi Budienyjeve armade in izjavlja, da njegova konjenica ni mnogo trpela. Tudi govorice o vstajah v Ukrajini in v odseku Krim so popolnoma izmišljene.

LDU Lucern, 6. sept. (Švic. brz. agentura.) Ministrski predsednik Lloyd George je včeraj odpotoval v Zermatt.

Politične novice.

+ **Težke obdolžitve zoper ministra Pribičevića.** Belgrajski dnevnik »Balkan« priobčuje pisma, podpisana s polnim imenom od železniškega uradnika Stevana Pavlovića, v katerih očita ta uradnik ministru Pribičeviću nezasišane podlosti iz njegovega političnega življenja. Pozivlja demokratskega ministra, naj se opravičuje in brani svojo čast pred javnostjo. Tako prinaša v številki od 4. septembra pismo, ki ga objavljamo v informaciji slovenske javnosti: »Drugo pismo gospoda Steva Pavlovića, uradnika železn. ravn. v Belgradu, stanujočega v Mletački ulici 16. Kako je treba krstiti Svetozara Pribičevića, ki istinito še ni krščen? »Balkan« je že opetovano poudarjal, da je bil Pribičević uradnik madžarske deželne brambe in da ga je grof Tisza imenoval hazafi-ja (t. j. madžarskega patriota), kar je bilo tudi obelodanjeno v Tiszovem listu »Az Uisag«. »Demokratija« je odgo-

Razpis volitev v konstituanto.

LDU Belgrad, 4. sept. Pred svojim odhodom v Pariz je regent Aleksander snočil podpisal ukaz o volitvah za konstituanto. Volitve so razpisane za 28. novembra. Velika ustavotvorna skupščina se snide v Belgradu dne 12. decembra in bo sklepala o ustavi države in o njenih osnovnih zakonih.

LDU Belgrad, 5. sept. Ker je regent pred svojim odhodom v Pariz podpisal volilni zakon, je snočil vlada, izvršujoč regentsko oblast, podpisala ukaz o razpisu volitev za ustavodajno skupščino. Ukaz se bo objavil v ponedeljek. Od sedaj v 8 dneh se mora sestati državni odbor.

Belgrad, 6. sept. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz o volitvah v konstituanto.

Davek na vojne dobičke.

LDU Belgrad, 4. sept. Na včerajšnji seji finančnega odbora se je razpravljalo o davku na vojne dobičke. Člani odbora za Hrvatsko in Slovenijo so protestirali proti temu, da je edinole finančni minister kompetenten za vse spore, ki bi nastali pri odmerjanju tega davka. Računa se, da bo davek na vojne dobičke znašal za Srbijo 30 milijonov dinarjev, za Bosno in Hercegovino 70, Dalmacijo 2 in pol, Hrvatsko 57 in pol, Slovenijo 70 in za Bačko, Banat in Baranjo 75 milijonov dinarjev.

Boji na severu.

LDU London, 6. sept. (Brezžično.) Po poročilu iz Varšave je poljska mirovna delegacija v petek odpotovala v Rigo.

LDU Sebastopol, 6. sept. (Havas.) Čete generala Wrangla so začele protiofenzivo v smeri proti Aleksandrovsku. V Dolnem Dnjepru jim je padlo v roke precejšnje število ujetnikov in mnogo plena.

100 kom. 70 din t. j. 280 K, komad 2 K 80 vin. — Brazilke 100 kom. 60 K t. j. 240 K, komad 2 K 40 vin. — Viržinjosa 100 kom. 50 din t. j. 200 K, komad 2 K. — Meš. inozemske 100 kom. 30 din t. j. 120 K, komad 1 K 20 vin. — Kratke domače 100 kom. 25 din. t. j. 100 K, komad 1 K. — Erar torej prav dobro navija cene!

— **Arnaút.** Dočim smo prej zmeraj čitali in pisali: »Albanci«, »Albanija«, čitamo sedaj v slovenskih časopisih obliko: »Arnavti« poleg »Albanije«; obliko imena dežele so ohranili časopisi isto, ker se niso mogli odločiti za turško obliko: Arnaút-luk. — »Arnavt« ali »Arnaút« (s turškim naglasom) je turška oblika imena »Albanec«, »Arbanas« (»r« mesto »l«; poznejši je morda »l«). — Ne vemo, čemu je treba uvajati turcizme. Zdi se nam, da zveni beseda »Arnavt« prosto; nastala je iz grške oblike »Arvanitis«. — Sodim, da je Albanec v naši državi nad pol milijona duš. —č.

— **Poziv zdravnikom.** Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro razpisuje štiri ustanove za zdravnike, kateri se hočejo izobraziti v socialni higijeni, bakteriologiji, epidemijologiji in röntgenologiji. Interesenti se opozarjajo na tozadevni razpis v Uradnem listu.

— **Službe davčnih izterjevalcev.** LDU Ljubljana, 6. sept. Finančna delegacija v Ljubljani javlja: V službenem področju delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani je popolniti pogodbenim potom več mest davčnih izterjevalcev z začetnim letnim prejemkom 1080 K, draginjsko doklado in remuneracijo, ki znaša v prvih desetih letih službovanja najmanj 10 K in največ 75 K za četrt leta in po desetih letih najmanj 20 % normalnih prejemkov. Razen tega pristojajo davčnim izterjevalcem diete v zmislu navedbe celokupne narodne vlade z dne 12. februarja 1918, št. 201 (Ur. list št. XXV) oziroma navedbe ministrstva financija, generalna direkcija državnog računovodstva z dne 5. novembra 1919, št. D. R. br. 124.312 in službena obleka v naturi oziroma v relutumu. Lastnoročno pisane in pravilno kolokovane prošnje, opremljene z dokazili a) o starosti ne pod 24 in ne čez 35 let, b) o jugoslovanskem državljanstvu, c) o telesni in duševni sposobnosti (sprčevala državnega zdravnika), č) o državljanstvu in moralni neomadeževanosti, d) o dosedanjem službovanju, in e) o šolski izobrazbi naj se vložijo do dne 30. septembra 1920 pri podpisani delegaciji. Vojni invalidi, ki so izgubili več nego 20 % zmožnosti za delo, imajo, če so sicer sposobni za to službo, prednost v zmislu navedbe narodne vlade z dne 20. novembra 1918, št. 115 (Ur. list št. 12) in razglašene deželne vlade za Slovenijo, poverjeništvu za socialno skrbstvo z dne 12. maja 1920, št. III 5357 (Ur. list št. 65). Svojo invalidnost morajo dokazati z listino, s katero so bili spoznani za invalide in ki je bila izdana po predpisih navedbe poverjeništvu za narodno brambo z dne 16. decembra 1918, št. 211 (Ur. list št. XXVII).

— **Dva učitelja išče** že za to šolsko leto salezijanska zasebna deška šola v Tariškem gradu na Radni pri Sevnici. Strokovna nagrada letnih 480 kron, stanovanje zraven, do postaje 10 minut in do trga Sevnice 20 minut. Zglasiti se je pri višjem šolskem svetu ali tudi na Rakovniku v Ljubljani.

— **Obratno ravnanje južne železnice** objavlja dodatno k svoji zadnji objavi: Ker se je od merodajnih krogov v Belgradu zagotovilo izplačilo terjatve južni železnici, se nameravala uvesti frankaturne obveznosti brez predjumov in povzeti s 15. septembrom t. l. ne bo uvedla.

— **Požar v Klečah.** V soboto okoli 11. ure ponoči je nenadoma nastal požar v skednju posestnika Štruklja. Zgoraj je popolnoma skedenj z velikimi zalogami slame in sena ter hišica, v kateri so stanovali najemniki. Štrukelj je bil zavarovan samo za 10.000 kron, škoda pa je veliko večja.

— **Potovanje v Grčijo in Veliko Britanijo.** Po sporočilu ministrstva za notranje zadeve je za potovanje v Grčijo ali skozi Grčijo potreben samo vizum s strani grškega diplomatskega ali konzularnega zastopništva v Jugoslaviji. — Glede potovanja v Veliko Britanijo je britansko poslanstvo v Belgradu poslalo ministrstvu za notranje stvari posebna navodila, zlasti glede potovanja podanikov bivših sovražnih držav.

— **Vlom.** V času od 27. avg. do 2. sept. 1. l. je bilo vlomljeno v voj. odečni radionici v Vevčah, in sicer v skladišče ponošenih vojaških oblek, in je bilo ukradeno nekaj obleke, katere število uprava radionice ni mogla ugotoviti. Orožništvo v Vevčah je poizvedovalo in dognalo, da je kradlo v radionici osem oseb, katere so ukradeno obleko izročile orožnikom.

Štajerske novice.

Š Rogaška Slatina. Pri Sv. Križu tik Slatine priredi bralno društvo v »Društ-

venem domu« v sredo, 8. t. m. popoldne ob pol štirih koncert. Sodeloval bo slavni virtuozi na goslih g. Franjo Serajnik. Ves dobiček je namenjen »Jugoslovanski Matiči«. Domoljubni gosti, dragi sosede in zavedni domačini so vljudo povabljeni!

Ljubljanske novice.

lj Kipar Meštrovič v Ljubljani. Kakor poročajo iz Zagreba, pride danes zvečer v Ljubljano kipar Ivan Meštrovič.

lj Umrl je v nedeljo trgovec g. Anton Šarc. Nadalje sta umrla visokošolec gosp. Branko Jeglič, sin višjega državnega pravdnika in gđ. Elizabeta Fröhlich.

lj Zaupniki ljubljanskih krajevnih odborov SLS se vabijo k zaupnemu sestanku, ki se vrši v četrtek ob 8. uri zvečer v knjižnični dvorani Jugoslovanske tiskarne, III. nadstropje.

lj Seja Prosvetnega društva za kolo-dvorski okraj bo v torek, dne 7. sept. ob 8. uri zvečer. (k)

lj Stolna Elizabetna konferenca vabi vse odbornice k seji, ki se vrši 9. t. m. ob 6. v Alojzijevešču.

lj Pripravljalni odbor za Koroško ima danes zvečer ob 6. uri važno sejo v mestni posvetovalnici za sprejem otrok iz slovenskega Korotana. Pridite vsi in pripeljite seboj prijatelje, ki bi hoteli sodelovati. — Pripravljalni odbor.

lj Poročil se je 6. t. m. g. Vladimir Kmet, trgovec v Ljubljani z gđ. Nado Smole iz znane sevniske rodbine.

lj »Slovenski rdeči križ« se je preselil s svojo pisarno s Poljanske ceste (Alozijevešče) na Mestni trg št. 11, II. nadst.

lj Katoliška Liga ima odborovo sejo v četrtek 9. septembra v »Dobrodelnosti« (Poljanski nasip). Vsled izredne važnosti se prosi za polnoštevilnost. (k)

lj Velika nesreča z granato. Na stari Elizabetni, sedaj Zrinjskega cesti se je večeraj ob pol 4. popoldne pripetila grozna nesreča z granato. V delavnici čevljarkega mojstra Fr. Medica se je igral s takozvano infanterijsko granato vajenec 16-letni Mijo Žagac iz Varaždina. Navzoč je bil tudi njegov brat, ki ga je bil prišel obiskat. Brat ga je še opozarjal, naj bode z granato previden. V tem momentu jo Mijo tako neprevidno vrže, da je eksplozirala. Bila je grozna detonacija. Še groznejši pa naslednji trenutki. Mijo Žagac je postal takojšnji žrtev te eksplozije. Ves razmesarjen je obležal na tleh. Odpeljali so ga v mrtvašnico k sv. Krištofu. Navzoč njegov brat je bil znatno ranjen v roke. Težko pa je bil ranjen čevljarski pomočnik 20 letni Anton Zbašni. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

lj L. jugosl. citrarski klub »Favorita« priredi v soboto, dne 11. t. m. svoj izredni citrarski koncert v veliki dvorani hotela Union. Opozarjamo cenj. občinstvo že vnaprej, da ne zamudijo te ugodne prilike in da se vsak udeleži tega koncerta, ker je spored zelo obširen in zanimiv. Vstopnice bodo v predprodaji ob četrtku naprej v trafikii Prešernova ulica 54 nasproti glavne pošte in na dan koncerta pri večerni blagajni.

lj Mast se podraži. Mestno tržno nadzorstvo javlja: Cene masti se podraže z dnem 7. t. m. sledeče: Slanina 46 K, riba in sal 48 K. Cene prašičem so močno poskočile v Hrvatski vsled velikega popraševanja po prašičih, radi velikega domačega konzuma in izvoza. — Mestno tržno nadzorstvo.

lj Akademikom slušateljem ljubljanske univerze! »Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani« otvori s 1. oktobrom zopet v polnem obsegu svojo akademsko menzo. Akademiki, ki reflektirajo na hrano v menzi, naj vpošljejo tozadevne prošnje na tajništvo P. D. J. A. Ljubljana, Marijanišče. Formulari za prošnje in natančnejši pogoji sprejema se dobe pri tajništvu v Marijanišču proti odškodnini 1 K, ali pa po pošti, ako se priložijo v ta namen 3 K v znakah. Na prošnje, ki niso pisane na predpisanih formulirjih se ne bo oziralo. Hrana stane dnevno v menzi 10 K (kosilo in večerja), brezplačnih mest je sistemizirano 50, s polovično ceno 100, mest s polno ceno je 150. Prošnje je treba vlagati čim preje, rešitve pa bodo objavljene na črni deski društva v univerzitetni avli, ali pa se naznanijo pisмено, ako se v ta namen priloži 2 K v znakah. Istotako bo otvorjen s 1. oktobrom akademski dom št. 1. na Ljublj. gradu, kjer je preskrbljeno za stanovanje in študijske prostore za 80 akademikov. Mesečni prispevek znaša na vsacega 30 K, brezplačnih in znižanih mest ni. Akademikarke se v akademski dom št. 1 ne sprejemajo in se jim bo mesto njihovega stanovanja naznanilo pozneje. Za sprejem v akademski dom se morajo istotako vlagati posebne prošnje, glede katerih velja vse, kakor za akademsko menzo. — Odbor.

lj Čevljarska zadruga za Ljubljano in okolico naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 12. t. m. točno ob 9. uri dop. v restavraciji Narodnega doma letni občni zbor za leto 1919 z važnim dnevnim redom. Člani se prosijo, da se tega zborovanja zanesljivo udeležijo. — Odbor. (k)

lj Porotne razprave bodo trajale pri deželnem sodišču v Ljubljani vsaj še do srede prihodnjega tedna. Doslej je razpisanih že 30 razprav, 4 slučaj, v katerih pa ni nihče priprt, pa pridejo na vrsto šele v prihodnjem zasedanju, ker ni bilo mogoče vseh obdolžencev in prič povabiti. Kakor prvi teden so tudi v daljnem času razen enega ropa in ene goljufije, ki se mize doli posebej navajata, na vrsti samo tatvine. Ze prejšnji teden je neki ljubljanski dnevnik poročal, da so se tatvine v zasedenem ozemlju izvzele iz podsodnosti porotnih sodišč. Ako bi se to zgodilo tudi pri nas, pa ne le zaradi tatvin, ampak tudi zaradi goljufij in zaradi poneverb, bi ne bilo v tem porotnem zasedanju niti ene razprave, ker dne 30. avgusta, ko se je imelo pričeti porotno zasedanje, ni bila niti ena obtožnica zaradi drugih kaznivih dejanj pravomočna. Da so danes tri porotne razprave zaradi tatvine smo že poročali. Slede jim nastopne: v torek dne 7. septembra zopet Franceta Glaviča in pa zoper Franceta Babnika in tri tovariše; v četrtek dne 9. septembra zoper Rafaela Giolisa in pa zoper Petra Primca in dva tovariša; v petek, dne 10. septembra zoper Jožeta Skubica in tri tovariše zaradi hudodelstva ropa; v soboto dne 11. septembra zoper Valentina Erjavca in enega tovariša, zoper Vincenca Ravniharja in pa zoper Oskarja Žnidaršiča in dva tovariša; v ponedeljek dne 13. septembra zoper Ivana Šuštarja in pa zoper Maksa Rozmana; v sredo dne 15. septembra zoper Leopolda Zupančiča; par razprav se predvidoma še razpiše.

lj Žepna tatvina na električni železnici. Gospodu davčnemu upravniku Leonu Oziniču je bila ukradena 5. t. m. ob 11. dopoldne v vozu električne železnice od Evrope do finančnega ravnateljstva iz žepa njegovega telovnika zlata dvokrovna žepna ura z znamko »Schaffhausen« in z znakom L. O. in zlata, kratka in ozka športna verižica z zlatim, štirioglatim obeskom v skupni vrednosti 14.000 kron.

lj Vlom ob belem dnevu. Gospodje roparji in vlomilci postajajo v Ljubljani že res nad vse predrzni. Ni noči, v kateri bi ne bil kdo napaden, zdaj so pa pričeli vlomilci vlamljati že kar ob belem dnevu. V ponedeljek ob tri četrt na 12. dopoldne je vlomil neki predrzen vlomilec v trafikko Amalije Vrhovec. S ponarejenim ključem je odprl vrata in je vzel seboj ves denar, katerega je Vrhovec pripravila, da bi plačala z njim v glavni trafikii tobak. Tat je odnesel 5 bankovcev po 400 kron, 25 bankovcev po 80 kron, 84 bankovcev po 20 kron, 60 bankovcev po 10 kron in 50 enodinarskih bankovcev; skupaj torej 8200 kron.

Junaštvo slovenskih in hrvatskih vojakov.

LDU Zagreb, 6. sept. »Riječ« javlja iz Belgrada: Na albanski meji je položaj neizpremenjen. Naše poslednje zmage so izvojevale slovenske in hrvatske čete. Častniki, ki so se vrnili s fronte, pripovedujejo, da jim manjka besed, da bi zadosti pohvalili junaško obnašanje slovenskih in hrvatskih vojakov.

Priprave za volitve.

LDU Belgrad, 6. sept. Doznava se, da bodo naslednje stranke nastopile pri volitvah za konstituanto s svojimi listami: demokrati, radikalci, Ribarčevi nacionalci, socialni demokratje, komunisti, republikanci, Radičeva seljačka stranka, Narodni klub, Ljudska stranka, vojaška stranka in stranka poljedelcev.

LDU Belgrad, 6. sept. Za dne 25. sept. je sklicana plenarna seja glavnega odbora radikalne stranke, ki se je udeležijo zastopniki vseh okrožij. Razpravljali bodo na seji poleg glavnih osnovnih vprašanj, ki se tičejo stranke, tudi o volitvah za konstituanto.

LDU Belgrad, 6. sept. Z ozirom na razpis volitev v konstituanto donavajo, da bo v osmih dneh sestavljen državni odsek, ki bo določeval, koliko mandatov odpade na posamezna okrožja in županije in ki bo imenoval predsednike volilnih poverjeništev.

LDU Belgrad, 6. septembra. Današnja seja ministrskega sveta, ki je trajala od šestnajstih do osemnajstih je razpravljala o pripravah za volitve v ustavotvorno skupščino. Določen je tudi spored regentovega potovanja v Sarajevo ter so izvoljeni člani, ki ga bodo spremljali.

Profesor Cvijič težko obolel.

Demokratski ministri beže iz Belgrada.

LDU Belgrad, 6. septembra. Minister za prehrano in obnovo zemlje Jojič in danes odpotoval v Sarajevo, odkoder bo s finančnim ministrom potoval v Crno goro na inšpekcijsko potovanje, ki bo trajalo 10 do 15 dni.

LDU Zagreb, 6. septembra. Tekom noči je došel v Zagreb minister za prosveto Svetozar Pribičević.

Profesor Cvijič težko obolel.

Celovec, 6. septembra. Profesor Cvijič, predsednik jugoslovanske plebiscitne komisije, je težko obolel. Prepeljali so ga v celovski sanatorij. Tekom današnjega dopoldneva mu je bilo odleglo, popoldne pa se je bolniavo stanje zopet opasno poslabšalo. Vročine ima nad 39 stopinj.

Karabinjerji opustošili poslopje delavske zbornice.

Trst, 6. sept. Tekom včerajšnjega dne je došlo v Trstu do burnih in krvavih spopadov med stavkajočimi in kraljevo stražo. V teh bojih je bil ustreljen 16letni delavec Vincenc Foraggioni. Ze zgodaj zjutraj je došlo do spopadov na Molu, ko so nekatere ladije bile pripravljene za odhod. Ladija »Venezia« je tudi odplula v Benetke. Demonstracije in spopadi so se ponavljali cel dan. V teku popoldneva so karabinjerji na cesti aretirali tajnika delavske zbornice Malatesta. Ob treh so karabinjerji udrl v poslopje delavske zbornice, kjer so zelo opustošili in vse razbili ter razmetali. Škode je — kakor poročajo — 100.000 lir. Ker stavkajo tudi delavci plinarne in elektrarne, je bil sinoči ves Trst v temi. Oblast je izdala poziv, naj prebivalstvo razsvetli okna, da bodo tudi ulice razsvetljene. Toda ta poziv je večinoma ostal brez uspeha. Izvzemši socialističnega lista, ki prinaša poročila stavkajočih, ne izhaja noben list. Nekateri listi plakirajo svoje novice pisane s strojem. Danes je bilo ves dan mirno.

Trije ministri obsojeni na smrt.

LDU Moskva, 6. sept. (Brezžično.) V procesu proti vodjem konzumnih društev so bili bivši ministri Kerenskijeve vlade, Nikitin, Bernhardt in Mortohovič obsojeni na smrt. Smrtno kazen so spremenili v dosmrtno ječo.

20 milijonov Kitajcev umira za lakoto.

LDU London, 5. septembra. (Brezžično.) Vsled slabe letine na Kitajskem je v provincijah Honan in Šantung velika lakota. 20 milijonov Kitajcev grozi smrt po lakoti. Po avtentičnih poročilih izvršujejo cele rodbine samomor. Dogaja se, da prodajo roditelji svoje otroke.

Rusko-poljska pogajanja.

LDU Riga, 5. septembra. (DunkU. — Wolff.) Začetek rusko-poljskih pogajanj v Rigi je določen za 9. t. m. Sovjetska vlada je stavila pogoje, ki jih je litvanska vlada sprejela, namreč svobodna brzojavna zveza v šifriranih brzojavkah in imuniteta delegatov.

POSLOVNIK ZA KONSTITUANTO.

LDU Belgrad, 6. septembra. V četrtek bo minister za konstituanto na seji odseka za volilni zakon predložil načrt poslovnika za konstituanto. Na tej seji bo poročevalec Nastas Petrovič odložil svoje mesto, ker je prišel na zadnji seji radi volilnega zakona v nasprotje z vlado radi določitve volitev in radi poslovnika.

Borza.

LDU Zagreb, 6. sept. Devize: Berlin 205—210, Italija 491—495, London 360 do 385, Newyork 98—100, Pariz 710—720, Praga 168—169,50, Dunaj 39,25—39,50. Valute: Ameriški dolarji 97—98,50, avstrijske krones 38—40, carski rublji 125—130, francoski franki 0—700, napoleonondri 360—380, nemške marke 202—206, rumunski lei 230 do 235, italijanske lire 480—490, angleški funti 370—380, češkoslovaške krones 155 do 160.

LDU Belgrad, 6. sept. Valute: 20 din. v zlatu 24,20—0, francoski franki 170—180, ameriški dolarji 24—25, rumunski lei 56,50—57, nemške marke 51—51,50. Devize: Pariz 176—178, London 0—93, Dunaj 0—10,20, Praga 0—43, Rim—Milan 0—120.

Pričetek šol.

— Na držav. realni gimnaziji v Nov. mestu bo vpisovanje v I. razred dne 16. sept. od 8. do 10. ure, v ostale razrede pa dne 17. septembra od 9. do 12. ure. — Več poverjenosti na uradni deski v gimn. veži. — Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se prične šolsko leto 1920—1921 dne 20. septembra s sv. mašo ob

8. uri zjutraj v trnovski župni cerkvi. Po sv. maši se podajo učenci v svoje razrede na Kongresnem trgu št. 2. ob 10. uri dopoldne. Za učence se prične redni pouk dne 21. t. m. ob 8. uri zjutraj, za učenke pa ob 2. uri popoldne. Ponavljalni izpiti se vrše dne 16. t. m. Pričetek ob 8. uri zjutraj. Sprejemni izpiti za I. trgovski letnik se vrše dne 17. in 18. t. m. Pričetek ob 8. uri zjutraj. Učenci in učenke, ki so določeni za sprejemni izpit, se morajo javiti 17. t. m. ob 8. uri zjutraj v ravnateljski pisarni. Vpisovanje za deški oddelek se vrši, v kolikor dopuščajo še prostori, dne 17. in 18. t. m. dopoldne. V I. dekliskih letnik se ne sprejema več. Ravnateljstvo.

— **Gospodinjstva šola** v Šmihelu pri Novem mestu prične novo šolsko leto s 15. oktobrom t. l. Šola je šestmesečna ter traja do 15. aprila 1921. V šolo se letos sprejemajo samo vnanje gojenke, ki stanujejo v bližnji okolici ter morajo same skrbeti za potrebno hrano. Prošnje za vsprejem je vložiti zadnji čas do 1. oktobra t. l. pri vdostvu gospodinjstva šole v Šmihelu pri Novem mestu, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnje so koleka proste.

— **Škofja Loka.** Začetek šole v uršulinskem dekliskem zavodu — ljudska in meščanska šola, učiteljice ter kuharski in gospodinjstvi tečaj — bo v ponedeljek, dne 20. septembra s sv. mašo ob pol 9. uri. Vse gojenke in učenke morajo priti pravočasno, da se morejo udeležiti sv. maše in se more šolsko leto v redu začeti. Ker so v zavodu vsa razpoložljiva mesta že oddana in tudi razredi prenapolnjeni, novih gojenk ni več mogoče sprejemati. — **Samostansko predstojništvo.**

— **Na državni gimnaziji v Murski Soboti** se bo vršilo vpisovanje v I. gimnazijski razred dne 16., 17. in 18. septembra, vsakokrat od 8. ure naprej. Sprejmejo se dečki (deklice), ki so dopolnili 10. leto ali ga bodo dopolnili v letu 1920. — Učenci (učenke), ki žele nanovo vstopiti, naj se zglase te dni, spremljani od svojih staršev, pri gimnazijskem ravnateljstvu ter naj prinesejo s seboj krstni (rojstveni) list ter zadnje šolsko izpričevalo. Učencem, ki so doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 18. septembra. — Šolsko leto 1920/21 se začne v ponedeljek, dne 20. septembra. — Ravnateljstvo drž. gimnazije v Mur. Soboti.

Prosveta.

pr Slovensko narodno gledališče v Mariboru. Po raznih pretresljajih in upravnih težkočah bo otvorilo Slovensko narodno gledališče v Mariboru — lani še Slovensko mestno gledališče — drugo redno sezono 1920/21 v soboto 18. septembra. Za otvoritveno predstavo so določeni Iv. Cankarjevi »Hlapci«. — Zanimi nas najprej umetniška smer, kakor si jo je začrtalo gledališko vodstvo za tekoče upravno leto. »Gojila se bo drama, opereta in po možnosti tudi opera,« tako usmerja gledališko ravnateljstvo svoje delo. Po enem letu slovenskih dramatičnih predstav dobi torej Maribor že tudi opereto in nekaj lahke opere. Kako bo z zadnjima dvema, bomo šele videli. Repertoar drame obsega sledeča dela: a) slovenska: Ivan Cankar, Hlapci in Pohujšanje v dolini šent florijski; Detela, Učenjak; Jelene, Kosovo; Lah, Noč na Hmeljniku; Linhart, Županova Micka; Majcen, Kasija; Milčinski, Kjer lju-bezen, tam tudi Bog; Novačan, Veleja; Puhar, Požar; b) srbohrvaška: Braun, Istra; Čorović, Zulumčar; Nušić, Knez od Semberije; Ogrizović, Smrt Smail-age Čengića; Petrović, Mrak; Vojnović, Ekvinokcij; c) ruska: Gogolj, Revizor; Tolstoj, Vstajenje; Andrejev, Anfisa; d) češka: Ulica št. 15; e) angleška: Shakespeare: Sen kresne noči; Wilde, Idealni soprog; Shaw, Obrt gospe Warren; f) skandinavski: Ibsen, Heda Gabler; Strindberg, Smrti ples, I. in II. del, in Velika noč. Nadaljnja dela so iz francoščine, nizozemščine, mažarsčine itd. Primerno veliko jih je zlasti iz nemščine (Anzengruber, Ernst, Hebbel, Wedekind, Sudermann, Wildgans, Schönherr i. dr.) Opere in operete najdemo v repertoarju sledeče: Bloudek, V vodnjaku; Verdi, Trubadur; Audran, Punčka; Heuberger, Operni ples; Kalmán, Jesenski manever; Offenbach, Orfej v podzemlju; Parma, Amazonke; J. Strauß, Netopir; O. Strauß, Valčkovar; Suppé, Lepa Galatea. — Umetniško osebje je večinoma staro (Bukšekova, Dragatinovičeva, Kraljeva, Šetinska in druge, gg. Bratina, Nučić, Zeleznik, Grom itd.). Nove moči pa so: Slavica Mezgečeva, Lucija Ozegovičeva, Josip Povhe, Milan Skrbineš, Mario Sila, Mario Šimenc in še par drugih. — Predstave se bodo vršile ob orkih, sredah, četrtkih, sobotah in nedeljah in ob vseh praznikih (tudi popoldne). Razen tega se bodo prirejale tudi dijaške, delavske, vojaške in otroške predstave. Vršila se bodo gostovanja jugoslovanskih umetnikov in umetnic. Gledališče bo prirejalo stalna gostovanja v Celju. Upravo gledališča tvorijo: Hinko Nučić, ravnatelj; Milan Skrbineš, dramaturg; Ljudevit Švagelj, tajnik. Režiserski kolegij: Hinko Nučić, Milan Skrbineš, Josip Pov-

he, Valo Bratina in Rado Zeleznik. Kapelnik je Maks Schönherr. Učitelj plesa in soloplesač Jakob Plečnik. Pevski zbor šteje 16 oseb, orkester 24 oseb, komparse tvori Dramatična šola. Dvojni abonement A in B obsega vsak po 40 raznih predstav. Sezona se bo zaključila začetkom julija 1921. — S tem je podana kratko smer delovanja Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru za bodočo sezono. Po lanskih izkušnjah in po novih močeh, ki jih vidimo pri delu, smemo pač pričakovati, da sezona ne bo zastajala za ono leta 1919/20. Hvaležni moramo biti vsem, ki so kakorkoli omogočili slovenskemu gledališču v Mariboru nadaljnji obstoj in ki ga skušajo razširiti in izboljšati. J. S.—j.

pr Prof. Juvaničeve francoske učne knjige se pripravljajo, ker so v knjigotrštvu večinoma pošle, v novi izdaji, ki se bo ozirala na izpremenjene razmere. Tretji in četrti del izdeta skupno kot »srednja stopnja« za tretje in četrto učno leto, dočim je namenjena »višja stopnja« petemu in šestemu učnemu letu. Vsled mnogostranskega povpraševanja naznanja založništvo, da se nahajajo rokopisi že dalj časa v tiskarni, ki bo svoje delo pospešila, kolikor ji bo mogoče. Predvsem izide nova izdaja prvega dela.

pr »Srpski književni Glasnik.« Pred nekaj dnevi je izšla v Belgradu prva številka nove serije »Srpskega književnega Glasnika«, ki ga je pred vojno z velikim uspehom urejeval pokojni prof. Jovan Skerlić. List izhaja dvakrat na mesec na petih tiskovnih polah. Urednika sta Bogdan Popović in Slobodan Jovanović. Na uvodnem mestu je poudarjeno, da bo list še nadalje ostal na bazi, ki jo je ustvaril Jovan Skerlić. Cena vsakega zvezka je 20 kron.

pr Patria! Povest iz irske junaške dobe. Spisal Henrik Federer, poslovenil Fr. Poljanec. To knjigo je izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani v lični obliki in je zelo primerna knjiga za naše branja željno ljudstvo, ker obdeluje zanimivo zgodovinsko snov. Naše zanimanje za Irsko je danes tako in tako živo, ko že dalje časa opazujemo dogodke in gibanje za irsko samostojnost. Marsikatero stran tega vprašanja nam bo odprla pričujoča povest. — Druga zanimiva knjiga je tudi »Sisto e Sisto«, ki jo je istotako prevedel Fr. Poljanec in ki obravnava istotako zanimiv predmet in moremo knjigo za naše ljudi le priporočati. Obe knjigi se dobita v Jugoslovanski knjigarni.

pr Fran Erjavca, Spisi. I. del. Uredil prof. Grafenauer. — Franca Erjavca štejemo še dandanes poleg Fr. Levstika in Trdine med prve slovenske pripovednike starejše dobe, od katerih se moremo učiti jezika in sloga, brez ozira na to, da je v svojih spisih, v katerih opisuje snov iz življenja ali iz našega domačega narodnega življenja, neprekosljiv. Naše preprosto ljudstvo tega pisatelja bere vse premalo in želeli je, da ga ima slednja hiša na mizi. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni.

pr Turkušovi spisi. V roke mi je prišlo slučajno par knjig doslej neznanega avtorja J. T. Turkuša, ki jih je izdal v samozaložbi v Gradcu v letih 1892 in 1893. — »Vojska in mir« se imenuje melodram v treh dejanjih, ki je pisan v verzih, kakor vsa ostala njegova dela, in sicer večinoma peterostopnih jambih. Dve knjižici sta posvečeni ljubljanskim kritikom, in sicer ena radikalnim, druga pa korenitim, v resnici sta pa knjigi enaki, spremembe so le malenkostne. Eno knjižico obsega pripovedna pesem »Črna gora«. Tudi »Pesmi« je izdal v eni zbirki. — Vse te knjižice ima še na razpolago Jugoslovanska knjigarna za nizko ceno.

pr Književno-umetniški natečaj. Umetniški oddelek ministrstva prosvete razpisuje na podlagi rešenja g. ministra prosvete od 1. t. m. U. Br. 1376 natečaj za najboljšo dramo, roman, opero, vokalno instrumentalno in kamerno ali klavirsko kompozicijo. Pogoji tega natečaja so: 1. Drama mora biti ali tragedija ali komedija, komad iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja o dogodkih iz sedanjosti ali preteklosti, v prozi ali stihu, brez omejitev o številu aktov, toda pod pogojem, da izpolnjuje namen. Nagrada za dramo je 8.000 dinarjev. — 2. Roman mora biti iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja o dogodkih iz sedanjosti ali preteklosti. Nagrada za roman je 8.000 dinarjev. — 3. Opera mora biti iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja, iz preteklosti ali sedanjosti, brez omejitev o številu aktov, toda da izpolnjuje namen. Godba v operi mora biti izraz duha naše nacionalne umetnosti. Opero in libreto predloži za nagrado kot edinstveno delo komponist. Rokopis opere mora biti pisan s črnilom, a predlaga se orkestralna partitura in klavirski izvod s tekstom. Nagrada 10.000 dinarjev. — 4. Vokalno-instrumentalna skladba mora biti širokih oratornih razmerij, toda svobodna po formi. Rokopis skladbe mora biti pisan s črnilom, a predložiti je partituro in klavirski izvod s tekstom. Nagrada 2.000 dinarjev. — 5. Instrumentalna skladba mora biti za veliki ali mali orkester. forma sinfonije ali sinfonij-

ske poeme in suite, predloži se dvoročni klavirski izvod, pisan s črnilom. Nagrada 1000 din. — 6. Kamerna ali klavirska skladba večjega obsega. Predložiti je s črnilom pisano partituro. Nagrada 1000 dinarjev. — V natečaj se more predložiti samo spise in skladbe, ki še niso objavljene ali predvajane. — Rok za predložitev rokopisov in skladb je 1. julij 1921. Rokopisi in skladbe se predajo osebno na revers ali po pošti proti povratnemu receptu, umetniškemu oddelku ministrstva prosvete. Rokopis in kompozicije morajo nositi ime piševo odnosno skladateljevo, toda morejo se predložiti tudi pod pseudonimom. — Ocenjevalna razsodišča za poedine vrste del bo določil naknadno gospod minister prosvete.

Orlovski vestnik.

Orlovski praznik proslave orlovski odseki v smislu novega poslovnika v sredo na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra t. l. s skupnim sv. obhajilom in skupno udeležbo pri sv. maši. Živa verska zavest-dika Orlo!

Tečaj za Orle in sicer za načelnike okrožij, dijaških, bogoslovskih, akademskih orlovskih odsekov se prične v sredo, 8. septembra ob 13. uri popoldne v Ljudskem domu. Za Orle vadiatelje-začetnike pa v nedeljo, 12. septembra dopoldne ob 10. uri v Ljudskem domu. Člani naj prinesejo kroje seboj.

Orlovsko prireditve v nedeljo, dne 5. septembra pri sv. Miklavžu (Slov. gorice), v Dravljah (odsekova), pri sv. Gregorju (tabor); na praznik 8. septembra v Konjicah (tabor), St. Ilju (tabor obmejnih Slovencev), v Kropi (odsekova), na Dobravi (odsekova).

Polovične vozne cene je dovolila južna železnica udeležencem tečaja in članom vodstva organizacije za poset telovadne akademije in seje vodstva proti legitimaciji, ki jih izdaja O. Z.

Telovadna akademija se vrši v nedeljo, dne 12. septembra ob pol 4. uri popoldne v veliki dvorani Uniona, ob tej priliki se razdele darila tekmovalcem ter proizvajajo nove vaje. Bližnji podeželniki odseki prirede tedaj izlet v Ljubljano. Vozne cene po državi in južni železnici polovične. Udeleženci-Orli naj prinesejo kroje seboj.

Afera s strojnimi puškami na Bledu. »Jutro« in z njim cel sokolski tabor se razburja že cel mesec radi strojnici, s katerimi so streljali Orli na Bledu v pozdrav gostom. Ta teden je »Jutro« priobčilo notico, da se bodo krivci izročili vojnemu (!) sodišču. Praški tehniki, ki so vodili razsvetljavo jezera in se še vedno prosto gibljejo po Ljubljani, se začudeno povprašujejo, kako je mogoče, da naseda uredništvo takim vestem. Čudijo se naivnosti bralcev, ki verjamejo, da izročajo podrejene vojaške oblasti strojne puške in celo strelivo, vsakemu kar pod roko, še drznješa je pa misel, da so si Orli sami prilastili te stvari Vojnemu sodišču v uredništvu »Jutra« smo pripravljali zato dati na razpolago imena glavnih krivcev, da jih justificira, samo pazite, da ne zavijete prevrele kaše. Hvala Bogu, da uredništvo »Jutra« ne razpolaga še z generali in drugimi odločujočimi faktorji.

Dijaški vestnik.

d Seja osrednjega odbora SDZ se vrši v četrtek dne 9. sept. ob 14. v zvezinem lokalu. Ker poda delegat zveze poročilo o zagrebški anketi, je prisotnost vseh odbornikov nujna. — Predsednik SDZ.

d Podružnicam! Ker osrednji odbor dela na reorganizaciji vseh podružnic, zato ne ustanavljajte nikakih podoborov! — Persuh, predsednik SDZ.

d Potne ugodnosti. Vsem tovarišem sporočam naslednje: Na predlog naučnega ministrstva za znižano vožnjo dijakom je dovolil minister prometa z naredbo 19847 od 10. V. 1920 siromašnim dijakom znižano vožnjo proti plačilu eno-četrtinske vozne cene. Ta naredba velja za dijake beograd-ske in ostalih univerz, kakor tudi srednjih strokovnih in njim enakopravnih šol v kraljestvu SHS in sicer: kadar potujejo v vpisovanju v začetku šolskega leta, ob Božičnih in Velikonočnih počitnicah ter ob koncu šolskega leta, ko se vračajo na svoje domove, če na odhodni postaji pri blagajni pokažejo razen inteksa odnosno dijaške izkaznice še potrdilo njihove šolske oblasti da so siromašnih starišev, ki letno ne plačujejo nad 60 dinarjev skupnega davka. Ta naredba velja seveda samo za potovanja po državni železnici in z ugodnostmi, ki so bile SDZ ukinjene, nima ničesar skupnega. Za južno železnico veljajo olajšave navedene v potni listini. — Predsednik SDZ.

d »Zora«, XXII., štev. 9. in 10. je ravno-kar izšla s sledečo vsebino: Janko Kralj: Do nove družbe. (Dalje.) — France Žužek: Kmetko delavsko vprašanje. — Josip Rustja: Delitev dela. — K 70 letnici knožskofa dr. A. B. Jegliča (1850–1920). — Kulturni vestnik: O. Zupančič, V zarje Vidove. (A. Vodnik.) — Socialni pokret: Socializacija. (Janko Kralj); A. Ušeničnik:

Uvod v krščansko sociologijo (Janko Kralj); Socializem, kultura in dijaštvo (Z. S.); Narodno-gospodarski eseji (Janko Kralj); Dr. Oppenheimer: Die soz. Frage und der Sozialismus (Polde E.); Simptom (Z.); Dotok kmetkega dijaštva v mesto (Fr. Z.); Doba socializma na Kitajskem; O ruskem združništvu (J.); Clarté (Sv.). — Zarki (France Z.). — Prvo cviječe: Djuro Sudeta: Život. — Anton Vodnik: Jaz ljubim deklce plahe, boječe... — Djuro Sudeta: Bogu. — Djuro Sudeta: Sa livada. — Djuro Sudeta: Prognanik. — Jože P.: Naš Jok. — A. Vodnik: Menihi. — A. Vodnik: Dekliške pesmi. — A.—R. G.: Bez slo-bode. — Roza Veny: Moj cvet. — Lotyš: Z zarjo večerno. — A.—R. G.: Starim gu-slam. — Listnica uredništva.

d Zadnji zvezek »Zore« je vendarle izšel, vendar vsled izrednih tehničnih in raznih drugih nepremagljivih zaprek le na 32 straneh. Kazalo XXII. letnika izide v prvem zvezku prihodnjega letnika. Vse naročnike uljudno prosimo, naj nam oprostite neljubo zamudo. Širite in naročajte »Zoro«!

d Oni člani ljubljanske SO, ki so bili naročeni na »Zoro« pri poverjeniku »Zore« ljubljanske SO, prejmejo zadnji zvezek lahko vsak dan razen nedelje od 11. do 12. ure dopoldne v sobi SDZ, Ljubljana, Ljudski dom II., pri poverjeniku.

Turistika in sport.

Tekma Innsbrucker S. V. — Ilirija se vrši danes in jutri, 7. in 8. septembra na prostoru Ilirije. Začetek obahkrat ob pol 18. uri. Dijaške in članske vstopnice se bodo prodajale, kakor je bilo povedano, na dan tekme pri blagajni za oba dni od pol 17. do pol 20. ure. (k)

Innsbrucker Sportverein v Ljubljani. V torek in sredo, dne 7. in 8. septembra vsakokrat ob pol 18. uri se vršijo na prostoru Ilirije ob državnem kolodvoru internacionalne nogometne tekme med prvimi moštvili Ilirije in Innsbrucker S. V. Innsbrucker S. V. je prvak Tirolske, prvo-razredni klub ter je dosegel v prosti pomladanski sezoni lepe rezultate. Proti Wiener Sportklubu je igral prvi dan 1 : 3, drugi dan 1 : 5. Ker sta po rezultatih so-deč obe moštvi precej enaki, obetajo biti tekme jako interesantne in zelo napete. Vstopnina sedež prve vrste 24 K, druge vrste 16 K, stojišče 10 K. Za člane in dija-ke (toda le v predprodaji) 6 K. Predprodaja vstopnic se vrši od ponedeljka naprej v drogeriji Kanc v Židovski ulici in pri tvr-diki Svetla, Mestni trg, za sedeže in navad-na stojišča; dijaške (članske) vstopnice se bodo pa za oba dni dobile pri blagajni na prostoru Ilirije v torek od pol 18. do pol 20. ure. Tekme se bodo vršile ob vsa-kem vremenu. Blagajne se odpro eno uro pred začetkom tekme. (k)

Gospodarstvo.

g Popis in žigosanje avstrijskih in držav-nih posojil, s katerim naj bi se bilo 6. t. m. pričelo, se je moralo preložiti, ker formularji in štampilje še niso prispele iz Belgrade. Finančna delegacija upa, da bo do 11. t. m. stvar v redu. Natančni termin se bo naznanil po časopisih.

g Nadzor nad veleposestvi na Koroš-škem. Oziri, ki so bili merodajni za posta-vitev nadzornikov nad veleposestvi na Koroš-škem, so bili državni finančni in niso mogli imeti nobene zveze z ljudskim gla-sovanjem, za katero takrat sploh ni nihče vedel, če se bo vršilo. Ker je poudarjal sam prestolni govor, da pripada zemlja ti-stemu, kdor jo obdeluje, je bilo jasno, da se bo morala izvesti v celi državi agrarna reforma. Vlada je morala nujno podvzeti vse korake, ki so bili potrebni, da se ne onemogoči izvedba agrarne reforme potom mahinacij s strani veleposestnikov, n. pr. s parceliranjem in prodajo. Zato so se po-stavili po vsej državi brez razlike na na-rodnost ali veroizpoved veleposestnikov, nadzorniki nad veleposetvi. Govorili pa so zato tudi finančni razlogi. Mnogo velepo-sestnikov je prebivalo izven države in upravičena je bila sumnja, da se bodo ste-kali dohodki iz veleposestev v tuje države — česar naša država ni mogla trpeti, če se ni hotela zavestno oškodovati. To stanje traja do danes. Zdaj so se naenkrat spom-nili Nemci, ki so začeli že obupovati nav-zlic vsem izpolnjenim željam s strani plebiscitne komisije, da se morajo nadzor-stva odpraviti. Če so bila potrebna nad-zorstva do sedaj iz državno-finančnih ozi-rov, so potrebna sedaj iz ozirov svobode glasovanja — in če bi nadzorstev ne bilo, bi se morala vpeljati sedaj ob plebiscitu. Veleposestva na Koroškem so namreč po-večini precej velika in je na njih zaposle-nih mnogo ljudi, ki imajo tudi parcele v najemu. Danes hodijo ljudje na delo, dobe plačo — po čem drugim jih nihče ne vpraša. Kakor hitro pa bi dobil vso oblast v svoje roke zopet veleposestnik, so vsi ti ljudje čisto odvisni od njega in o kakem svobodnem izražanju volje teh podložni-kov ne more biti niti govora; kajti ljudje vedo, da se bo skušal maščevati veleno-

sestnik nad njimi, če ne glasujejo po njegovi volji — pa naj pripade posestvo Jugoslaviji ali avstrijski republiki. Plebiscitno komisijo, ki je tako škrupulozna v južnem pasu in se ogiba vsakega videza, ki bi se lahko zdel, da je kvar svobodnemu glasovanju — opozarjamo na to dejstvo. Saj ji bo vendar jasno, da ne zahtevajo Nemci odprave nadzornikov morda zavoljo svobode glasovanja ali celo v svojo škodo.

g Železnica Vratislava — Trst ali Reka. Ze desetletja se je obravnavalo vprašanje železnice Vratislava—Prekmurje—Ptuj—Rogatec—Brežice—Novo mesto—Kočevje—Reka ali Trst in so bili ustanovljeni mnogoštevilni krajevni železniški odbori in je precejšen del proge tudi že trasiran. Dne 11. decembra 1919 se je ustanovil v Gornji Radgoni osrednji železniški odbor, ki si je stavil za nalogo, da ustvari predpogoje, na podlagi katerih bi bilo mogoče pričeti z gradbo železnice. Ta odbor je stopil v stik s tvrdko Velliere in Simon v Curihi, katere izvedenci naj bi podali svoje strokovno mnenje o nameravani progi, o načinu gradbe, o finansiranju itd. Konferenca s temi izvedenci in izvedenci še drugih dveh tvrdk, katere so se udeležili vsi krajevni odbori se je vršila dne 25. avgusta t. l. v Mariboru. Na tej konferenci se je sestavil odbor, ki ima nalogo, da ukrene vse potrebno za uresničitev projekta. Predsednik odbora je dvorni svetnik Šuklje, namestnik odvetnik dr. Štiker v Brežicah. Prva naloga odbora je, da pripravi s pomočjo vlade gradbo železnice iz Prekmurja do Ljutomerja—Ormoža oziroma Ptuja. Zastopniki švicarjeni pod gotovimi pogoji, da zgrade ta del ljeni pod gotovimi pogoji, da zgrade ta del železnice na lastne stroške.

g Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo N. D. Punat (otok Krk) nujno potrebuje povsem večjega knjigovodjo-bilancista, sposobnega hrvatskega in italijanskega dopisovanja. Reflektanti naj predložijo spričevala in zahteve naravnost parobrodarskemu društvu preko Narodnega Veča v Cirkvenici (Primorje).

g Samopomoč v Ljubljani opozarja svoje člane, da prodaja banatsko moko 0 kg po 15 K, moko za kuho kg po 14 K, ter krušno moko po 9 K, dalje sladkor v kockah kg po 58 K, ameriški sladkor v sipi po 45 K, kavo po 60, 76, 78 K itd. Cikorijsko Frankovo, Kolinsko, Zoro mešano s sladkorjem in figovo, pražen ječmen (Triglavi), rum po 42 K, slivovko 54 K za liter, trapistovski sir kg 52 K, malinov sok brez sladkorja liter po 14 K, poper, cimet, vanilija, vanilin sladkor, pecilni prašek in druge dišave. Krompir po 2 K, olje liter po 76 K, nogavice, klobuke, čevlje po nizki ceni.

g Tovarna za vžigalnice v Rušah je sprejela firmo »Tovarna vžigalic in kemikalij Ruše, družba z o. z., pri kateri je domači kapital zastopan z dvema tretjinama. Njeno delovanje je bilo med vojno ustavljeno, pa bo sedaj v kratkem začelo svoje redno poslovanje.

g Znižanje cen za prevoz po morju. Iz Trsta poročajo, da so v zadnjih tednih padle cene za prevoz blaga po morju in deloma prišle že na višino mirnega časa. Iz za dveh mesecev so padle cene za polovico. Tako je prevoz za žito Avstralija—Anglija, ki je stal pred 2 mesecema 250 šilingov za tono, sedaj le 132 do 130 šilingov. Prevoz za semena Šangaj—Sredozemsko morje je padel od 320 na 156 šilingov. Glavni vzroki padanja prevoza so nastali radi tega, ker se je znatno zmanjšal eksport premoga iz Anglije, ker se je skoro popolnoma ustavilo nalaganje in prevažanje žita iz Rusije in ker je šele sedaj dovoljen izvoz argentinskega žita. Po zadnjih poročilih se je v Angliji naložilo le 12 milijonov ton premoga na ladje za izvoz.

g Novi stokronski bankovci na Češkoslovaškem. Iz Prahe poročajo, da so došli na ogled prvi novi češkoslovaški stokronski bankovci, ki so bili tiskani v Ameriki. Po izdelavi in obrazcu so podobni tisočkronskim bankovcem, ki so bili tudi v Ameriki tiskani, a so manjši in svetlozelene barve. Na sprednji strani sta upodobljeni dve dekliški glavi z narodnimi rutami in med njima je panorama Hradčina. Zadnjo stran okrasuje glava Muche. Novi bankovci imajo še podpis prejšnjega finančnega ministra Sonntag. Računajo s tem, da bodo začeli že v teku enega meseca z izmenjavo starih za nove stokronske bankovce, katerih baže ni mogoče ponarediti.

g Plinovo olje. Rafinerija »Danica« v Bos. Brodu je sporočila, da je znižala ceno plinovemu olju na 15 K plus manipulativne stroške za kg franko Bos. Brod. Ker razpolaga odsek za prehrano še z več cisternami tega olja, se pozivljajo reflektanti, da sporoče najkasneje do 12. septembra t. l. svoja naročila odseku za prehrano v Ljubljani.

g Produkcija sladkorja v Združenih državah. V Združenih državah cenijo uradno, da bodo v prihodnjem obratnem letu pridelali okroglo 20.07 milijonov centov sladkorja iz pese, to se pravi, da bodo pridelali okoli 7.01 oziroma 6.57 milijonov centov več sladkorja, nego so ga pridelali v prejšnjih dveh obratnih letih.

g Zveza izvoznih in uvoznih na Češkoslovaškem. Na inicijativno ministra dr. Hotovca se bo ustanovila na Češkoslovaškem zveza importerjev in eksporterjev. V juniju je bila seja pod vodstvom

dr. Hotovca, na kateri je bilo sklenjeno, da se ustanovi zveza. Ustanovitev zveze podpira vlada in institucija bo najbrže kompetentna posvetovalnica v zadevah zunanje trgovine. Pripravljali odbor je razposlal pred kratkim prigrasilne pole.

g V kritičnem finančnem položaju se nahaja Nemčija. Nemški državni finančni minister dr. Wirth je izjavil, da se razvijajo finance za Nemčijo katastrofalno — vse kaže, da stopi Nemčija pred bankrotom, če ga ne prepreči znana nemška podjetnost in energija. Nemčija je imela v letu 1914. drž. dolga 5.4 milijard, danes pa že okroglo 280 milijard mark. Ta državni dolg pa se stalno in v grozeči meri viša tako, da se računa v parlamentarnih krogih, da bo znašal čez 2 leti 500 milijard mark, kar obremeni državni budget za letnih 25 milijard mark samo na obrestih od državnega dolga. — Za tekoče leto je proračunana potreba, ki naj se krije iz davkov, na 80 milijard mark. Prištetemu k temu še primanjkljaj železnice in pošte uprave, ki znaša 20 milijard mark in odškodnina zmagovalcem. Najboljši duhovi pozivljajo nemški narod, da dela in varčuje, ker drugega sredstva ni, ki bi obvarovalo pred katastrofo.

g Monopol kože v Nemčiji. V nemškem gospodarskem svetu je bil pred kratkim sprejet predlog, po katerem naj bi pretresla vlada vprašanje monopola za kože radi usjarstva. Časopisje v Nemčiji je pa mnenja, da imajo v tem oziru vsi prizadeti krogi velike pomisleke in ni izključeno, da ne bi zato zavrnili tega načrta.

g Zgube na olju in masti v Nemčiji. Korespondenca za industrijo javlja iz Nemčije, da ima rajhovski odbor za olje in mast najmanj 1.7 milijarde mark zgube radi neugodnih nakupov v Holandiji.

g 35 milijonov ton ameriškega oglja za Evropo. Newyorški list »Journal of Commerce« poroča, da si je rudokopni trust v Swansea (Wales) potom pogodbe zagotovil nakup 35 milijonov ton ameriškega oglja. Ta količina oglja se bo prevažala v Evropo v obdobju letnih 7 milijonov ton. Ravnatelj je ravno na tem, da ukrene vse potrebno za prevoz.

Ljubljanska porota.

Porotnemu senatu je predsedoval večeraj svetnik Rekar, votanta sta bila dvorni svetnik Andolšek in nadsvetnik Jarc, tožbe je zastopal državni pravnik dr. Ogoreutz. Prva sta se zagovarjala Anton Stare (zagovornik dr. Grablovic) in pa Josip Omerza (zagovornik dr. Fettich). Stare in Omerza sta ponoči 3. majnika letos vlomila v skladišče železniške postaje v Tržiču, kjer sta ukradla 58 kg ovčjega in kozjega usnja. Obsojena sta bila in sicer Stare na 3 leta in Omerza na 1 leto težke ječe.

Nato je bil obsojen na 8 mesecev težke ječe tapetnik Josip Šimovec, ki je ukradel Jakobu Jeraju v Zgoranji Šiški dve 5000 kron vredni obleki in 800 kron vrednih par čevljev.

Končno je porota obravnavala o sledečem slučaju: Uslužbenec finančno straže so v noči na 29. maja letos zaplenili Valentinu Mažgonu iz Tičjega brda kobilo cenjeno na 10.000 kron, katero je nameral Mažgon iztihnati preko demarka cijske črte. Kmalu nato se je dognalo, da je Mažgon ukradel kobilo Janezu Šinkovcu v Čabračah. Mažgon v preiskavi tatvine ni tajil in je rekel, da je kradel, da bi se bil mogel oženiti. Ko je Mažgon še služil pri vojaki v Brucku ob Muri, ga je nadrednik Franc Labernig zasačil pri nekom vagonu v trenutku, ko je pri njegovem prihodu vrzel stran nahrbtnik, v katerem se je nahajala vojaška obleka in nekaj moke. Našli so potem pri njem še več stvari, o katerih je priznal, da jih je pokradel iz vagonov, ko je bil na straži. Mažgon je zagovarjal dr. Natlačen.

Porotniki so soglasno potrdili stavljeno jim vprašanje o tatvini v Šiški, soglasno so pa zanimali vprašanji, katere jim je stavil senat z ozirom na tatvine, ki jih je bil Mažgon zagrešil v Brucku kot vojak in so tudi izrekli, da kobila, katero je ukradel Mažgon, ni bila vredna nad 4000 kron. Sodišče je Mažgon na to obsojilo na 5 mesecev težke ječe.

Sodišče in policija.

s Izgred na Martinovi cesti. V ponejdeljek po polnoči je šel po Martinovi cesti Tomaž R. s Francem M. Na poti sta srečala neko Hrvatico, ki je potem ukradla Francu M. listnico s 160 kronami. Medtem je prišel neki Jože M., ki je Hrvatico odpeljal in ob tej priliki udaril Tomaža R. s palico. Kraval je privabil državno varnostno stražo, ki je dobila le še Tomaža, ki bo moral, ker je bil presladko ginjen, plačati 100 kron globe.

s Izgred na Starem trgu. V nedeljo ob pol 12. ponoči sta se pretrepala na Starem trgu z nekim moškim močno vinjena Brarmor Franc in Alojzij Blažič. Pretep je končal policijski stražnik, ki je navedena aretirala. Na policiji sta morala plačati vsak 150 kron.

s Hitro prijeti tat. Čebašek Jakob je ukradel v nedeljo hlapcu g. kapetana Šetina v Šiški več obleke in tri plahte v vrednosti 3000 kron, toda svojega plena se ni dolgo veselil, ker ga je drž. varnostna straža pred Slonom aretirala.

Zgubil se je na orlovski prireditvi v Dravljah zelen plet. Pošten najditelj se naproša, da ga vrne na Poljska cesta 1.

Brez posebnega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo prežalostno vest da je gospod

Anton Šare

trgovec

dne 5. septembra v 54. letu svoje dobe, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 7. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Aleksandrova cesta št. 16 na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo ga v blag spomin.

V Ljubljani, dne 6. septembra 1920.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preljubljenamamamica, gospa

Neža Strah

včeraj po kratki in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši danes ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Poljska cesta 1 Stari Vodmat na pokopališče k svetemu Križu.

Ljubljana, 6. septembra 1920

Zalujoča sinova

Janko in Henrik

Andraž Jeglič, dvorni svetnik in višji državni pravnik ter soproga Marija javljata, tudi v imenu sina Sergeja, da je preljubljeni, nadopolni sin in brat

Branko Jeglič

visokošolec

po kratki zelo mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno preminul.

Blagopokojni bo torek 7. t. m. ob 3. uri popoldne blagoslovljen v pokopališčni cerkvi pri Sv. Krištofu, od koder bo pripeljan k Sv. Križu.

V Ljubljani, 5. septembra 1920.

Nadomestna osebno obvestilo.

V par dneh izide
Družinska Pratika
za leto 1921

z bogato, jako zanimivo vsebino in mnogimi lepimi slikami.

Cena izvodu 5 kron, po pošti 50 vln. več.

Zahtevajte jo po vseh trgovinah in zadrukah. — Na debelo se naroča pri založništvu Družinske Pratique v Ljubljani.

Razprodajalci znaten popust.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti našega ljubljene soproga, svaka in strica, gospoda

Ernest Škerla

revidenta južne železnice

za darovano krasno cvetje in čašče spremitvo na njega zadnji poti, izrekamo vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo pa izrekamo Ravnateljstvu južne železnice, Zvezi jugoslovanskih železničarjev, carinskemu uradu v Borovnici in vsem železničarjem iz Borovnice in okolice, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili blagega pokojnika na zadnji poti.

Vsem tisočera zahvala.

Rodbini

Škerl - Drašler.

Ana Humer roj. Zalar
posestnica v Trnju št. 6 pri škofji Loki

dne 6. septembra ob pol 2. uri ponoči v 57. letu starosti po kratki mučni bolezni, previdna s svetimi zakramenti.

Pogreb nepozabne bo v sredo 8. septembra ob pol 9. uri na pokopališče v Staro Loko.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Trnje, dne 6. septembra 1920.

Žalujoči ostali.

ZBIRAJTE ZA »GOSPOSVETSKI ZVON«

Več kolporterjev

za »SLOVENCA« in »VEČERNI LIST« so sprejme takoj.

Prodaj 2 postelji z vso opremo, eno omaro z ogledalom in razno pohištvo. Naslov pove uprava lista pod št. 3693.

Žilno kavo in najfinišo marmelado nudi po najnižji ceni d. d. Triglav v Smarču pri Kamniku. Istotam se kupi ječmen, češnje in jabolka. 3699

Moško kolo dobro ohranjeno in iz vrstne daljnogled se se prodaja. Naslov v upravi lista pod št. 3695.

Zlataški vajenec se takoj sprejme. Lud. Černe, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Službe oskrbnika na kaki graščini ali veleposestvu išče absolvent grške kmetijske šole, več vseh kmetijskih panog, osobito vinarstva, sadjarstva poljedelstva in živinoreje z večletno prakso, prav zanesljiv in pošten. Nastop službe 1. oktobra 1920. Ponudbe na upravo lista pod št. 3695.

Oženjen mizararski pomočnik, zmožen stoji voditi mizarstvo obrt, dobi stalno delo proti dobri mesečni plači pri mizarju Gogaia na Bledu. Stanovanje preskrbljeno. 3698

Sprejme kompozarist Slovenec, korase, ki zna tudi srbo-hrvatski. Tisti, ki znajo še češki in nemški, imajo prednost. Pismene ponudbe z navedbo doseganja službovanja in zahtevkov na Kolinsko tovarno kavnih primesi v Ljubljani, do 15. septembra. 2689

Pozor čebelarji! večje število skatlic za razpošiljanje malic. Marija Bahnik Dravice 92, p. št. Vid nad Ljubljano.

Soba eventualno s hrano išče 40 leten soliden uradnik. Ponudbe pod »Staino« na upravnistvo »Slovenca«.

Stanovanje pod vsakim pogojem in prostori proti dobri plači (tudi z dvema sestanovalkama) išče gospodinja za takoj. Ponudbe na upravo tega lista pod »aprovizacija 1000«.

Izobraž. društva pozor! Na prodaj iztisov »šaljivi muzikantje«, velekomitčen trospev s spremljevanjem klavirja. Naslov: N. L. Posavski, Jesenice 113/I. Goranjsko. 3680

Krasna graščina

na Spod. Stajerskem, 10 min. do kolodv. 14 oravov najboljšje zemlje in park, gradšč s stolpiči in lopo, 14 sob, kuhinja, kopalnica, soba za služabništvo, gospodar, poslopje, se prodaja takoj le radi preselitve za 1.100.000 nem. avstr. kron potom tvrde Wiener & Komp., Graz, Jungferngasse, vogal Herrengasse (1033 G.)

Zaboje in kante od ameriškega pe- troleja kupi Sever & Komp. Ljubljana.

Siroj za izdelovanje zarezne cemetne strešne opeke kupim. — Ponudbe na Ivan Remžgar, trg. Zirovnica pri Cerknici.

Več oglarjev se sprejme. Trajno delo. Za živila preskrbljeno. Naslov v upravi lista pod št. 3671.

Krog hranilnih sodov v najboljšem stanju, vsaki od 14 do 25 hektov vsebine, prodaja. And. Mejač, Komenda pri Kamniku.

Pult za trgovino, stelažo s 180 predali in veliko stekleno steno prodaja Sever & Komp. Ljubljana. 3675

Konjak

stari vinski je pri slabosti v sled starosti, pri težkočah v želodcu in pešanja moči pravo življenje vzbujajoče sredstvo. Dva litra pošilja franco za v naprej poslanih K 196.50 1 liter za K 108. Beneš Herti, veleposestnik, grad Golič pri Kobilicah, Slovenija.

Surovo olje za Diesel-motorje, tovot-mast, kolomaz, cilindri- in strojno olje dobavlja po najnižjih dnevni cenah Mineralna rafinerija Dravograd; zastopstvo za Kranjsko: »Somet«, Ljubljana. 3248

NAZNANILO!

Opozarjam stranke, da prevzemam vsa tozadevna naročila kakor tudi moderniziranje klobukov tu v tovarni, v Ljubljani pa ima isto pravico tvrdka Kovačević 1 Tersan v Prešernovi ulici št. 5., ne pa gotovi ljudje, kateri bodijo po mestu in prevzemajo naročila za moje ime, proti katerim bodem tozadevno postopal.

Velepospovanjem
FRANC CERAR,

tovarna slavnikov in klobukov, Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Apno, strešno lepenko

in druge stavbinske potreščine ponuja Ljubljanska komercijalna družba, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Hišnico

ali pa hišnika oženega, brez otrok, prednost ima rokodelc, se išče za hišo v sredini mesta. Nastop takoj. — Ponudbe pod št. 26. na upravo lista.

Dekoracijski divan, salonska miza, pisalnik, omara za obleko, kopalna banja, ura, viseča svetilka, slike, otroške igrače, preproge, zastori, vzglavnice, odeje in mnogi drugi porabni predmeti so naprodaj. Naslov v upravi lista pod št. 3701.

Prvovrstni penzion

za dva srednješolca iz boljše rodbine pri profesorski rodbini v Ljubljani. — Naslov pove anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Oddajala se bodo

betonska dela

elektrarne v Zagradcu

po enotnih cenah s preskrbo vsega materiala. Tozadevna pojasnila se dobe pri tvrdki Mihael Omahen v Višnji gori, kamor se naj tudi ponudbe pošljejo.

TRGOVINA

z manufakturnim, modnim in drobnim ter tudi specialnim blagom, dalekosežna, znana

stara tvrdka v Ljubljani, z velikim prometom, na prvovrstnem prostoru, se pod ugodnim pogojem

prodaja. Reflektanti naj pošljejo svoj naslov pod »Trgovina 100/3589« na upravnistvo »Slovenca«.

TRAVERZE

vse dolgoti, profil 14—22 ima v zalogi tvrdka

Pinter & Lenard

železnina

Maribor, Aleksandrova cesta št. 32—34 po nizki ceni.

Jadransko hotelsko in kupališno dioničarsko društvo

Sušak-Reka, Zoonimirova ulica 102

Lastnik sledečih hotelov in sanatorijev:

Hotel-Pension
»SPERANZA«
»IMPERIAL«
Opatija.

Sanatorij in veliko
morsko kopališče
»THERAPIA«
Crikvenica.

Palace Hotel
»MIRAMARE«
Crikvenica
Telefon interurb. 11.

Hotel-Pension
in morsko kopališče
»JADRAN«
Sušak-Reka
Telefon interurb. 2-14

Vsi hoteli in sanatoriji so najmodernejši in z vsem komfortom urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvorjeni skozi celo leto. — Vse naročbe prejema in daje pojasnila za Crikvenico: uprava hotela »MIRAMARE« v Crikvenici; za Novi upravahotela »SAN-MARINO« v Novom; za Sušak: SREDNJIŠNJI URED DRUŠTVA, SUŠAK-REKA.

Hotel-Pension
»SAN-MARINO«
Novi Vinodolski
Telefon interurb. 5.

Hotel-Pension
in morsko kopališče
»JADRAN«
Bakar.

Naslov za brzojave:
Jadrancentrala Sušak-Reka.
Interurban telefon št. 9-8-9.

Hotel-Pension in va-
liko morsko kopališče
»LISANJ«
Novi Vinodolski.

Int. telefon št. 461.

Slovenska eskomptna banka

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: Efektov, deviz, valut. - Eskompt menic, terjatev, faktur. - Akreditivi. - Borza.

„BALKAN.“

Trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba.

Brzjavni naslov: »Balkansped.«

Ljubljana - Maribor - Trst - Wien

Špedicije vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zaccarinanja. — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. — Skladišče, spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

Največje domače špedicijsko podjetje.

Radi prezidave in preselitve se prodaja

velika zaloga molitvenikov

spisanih od znanega pisatelja molitvenikov župnika Janez Volčiča. Molitveniki so nevezani. — Poizve se v trgovini Mat. Geber, Ljubljana, Kongresni trg.

Novi partija

gonilnih jermenov

došla.

Dobavlja: »Drava«, lesna trgovska in industrijska delniška družba Maribor.

Pisarna moderno urejene tovarne V. MARSANO: »TIMEX« TEHNIČNO podjetje za UVOZ in IZVOZ

Zastopn. prvovrstnih tovarn. — Ekspozitura: Dunaj IV., Viktorgasse 4. Središče: Zagreb, Nikoljeva ulica št. 3.

STROJI proti takojšnji dostavi: 1. Zage polnojarmen in krožne zage, oblični stroji za rezanje nastavkov (Dickenhobel), oblični stroji za zage (Abricht-Füge) in oblični stroji za votlo izrezovanje (Kehlholbel), valji za okrožne zage, brusilni stroji.

2. Stružni stroji, stroji za okroglo struženje (Fräss), skobelniki za kovine (Shaping), stroji za vrtnanje in brzovrtanje, škarje, ognjišča za kovače, stroji za obdelovanje pločevin.

3. Posamezne pile v vseh velikostih, različno orodje prvovrstnih tovarn.

Popolne TOVARNIŠKE naprave: Tovarne za špirit in rafinerijo, prešanje olja, škrob in drože, konzerve, testenine in pohlštvo.

MOTORJI in LOKOMOBILI: Elektromotorji, agregatorji, stroji, motorji na olje in bencin, lokomobili na paro in bencin, parni stroji, lokomotive za drz, in manjše železnice, vozovi za prevažanje blaga, vodnjaki, mali vagončki za pesek itd.

GRADBENI materiali: Nosači, tračnice, ogibalnice, strešna lepenka itd.

Cene so padle!

Najfinejše obleke in površnike za gospode, kostume za dame iz pristnega

Cene so padle!

angleškega blaga

izdeluje

F. Potočnik, Ljubljana,

Šelenburgova ulica št. 6, delavnica v I. nadst.

V zalogi blago za prečisto duhovščino. — Cene oblekam od 2500 kron dalje, površnikom od 1500 kron dalje. — Izdelava v osmih dneh.

M. Kuštrin, Ljubljana

Dunajska cesta št. 20.

Telefon št. 470.

priporoča Avto-kolesa ter vsake vrste gumijevih predmetov, izolirane žice za električno napeljavo, elektrotehnični material po najnižjih cenah.

Skaboform se zopet dobi!

proti srbečici, garjam, lišaju, kožni izpuščajem zahtevajte v Vasi najbližji lekarni priznano in zdravniško priporočeno

Dr. FLESCHEVO izvirno SKABOFORM - MAZILO.

Ne maže, ne barva, brez duha. Dohva se v vseh lekarnah.

Glavna zaloga za Ljubljano in okolice:

Rihard Sušnik »pri zlatem jelenu« IV., Marjina trg.

GOSPODARSKA BANKA

V LJUBLJANI

posluje začasno v prostorih Zadrugne zveze, Dunajska c. 3811.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.